

Tirsdag den 7. november 2023 (D)

1

13. møde

Tirsdag den 7. november 2023 kl. 13.00

Dagsorden

Kl. 13:00

1) Udvidet spørgetime med statsministeren.

Formanden (Søren Gade):

Mødet er åbnet.

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 8: Forespørgsel til udlændinge- og integrationsministeren om Udrejsecenter Kærshovedgård.

Af Mikkel Bjørn (DF) m.fl.

(Anmeldelse 03.11.2023).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Udvidet spørgetime med statsministeren.

Kl. 13:00

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 9: Forespørgsel til udenrigsministeren om at afhjælpe gidselsituationen i Gazastrøben.

Af Peter Kofod (DF) m.fl.

(Anmeldelse 03.11.2023).

Formanden (Søren Gade):

Jeg giver ordet til statsministeren for en indledende redegørelse, og så går vi videre med spørgsmålene fra partilederne. Spørgeren og statsministeren har begge op til 2 minutters taletid. Herefter følger to opfølgende spørgsmål, hvor spørgeren og statsministeren hver gang har 1 minuts taletid.

Vi starter i dag, når vi kommer dertil, med spørgsmål fra Tingets medlemmer, som er valgt i Grønland og på Færøerne, og jeg kan derfor oplyse, at der vil kunne komme indlæg på grønlandsk eller færøsk. I disse situationer vil spørgeren få udvidet taletid til at oversætte.

Jeg giver nu ordet til statsministeren for en indledende redegørelse. Værsgo.

Kl. 13:00

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 10: Forespørgsel til statsministeren og statsministeren om konsekvenser for Danmarks relation til andre landes efterretningstjenester i relation til den kommende undersøgelse af FE-sagen.

Af Peter Kofod (DF) m.fl.

().

5) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Peder Hvelplund (EL).

6) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Peder Hvelplund (EL).

7) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 21:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning på mellemstatligt grundlag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/977 af 10. maj 2023 om udveksling af oplysninger mellem medlemsstaternes retshåndhavende myndigheder og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2006/960/RIA.

Af justitsministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 24.10.2023. 1. behandling 27.10.2023. Betænkning 02.11.2023).

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. For få timer siden præsenterede vi i regeringen vores 2030-plan. Det er en samlet plan, der skal ruste Danmark til fremtiden. Den skal først og fremmest sikre en bedre økonomi i velfærdssamfundet. Det er der hårdt brug for. Derfor vil regeringen for det første frem mod 2030 investere massivt i vores velfærd – 32 mia. kr – til et bedre sundhedsvæsen, psykiatri, børn og unge, uddannelse og en bedre ældrepleje til jer, der har bygget vores samfund. For det andet vil regeringen fortsætte med at skabe arbejdspladser og sikre den grønne omstilling. Vores samfund bygger på en høj arbejdsmoral, og derfor kommer der nu skattelettelser til danskere, der er i arbejde. For det tredje skal vi i Danmark ligesom mange af vores allierede bruge markant flere penge på forsvar og sikkerhed. Fra nu af vil vi bruge 2 pct. af bnp på at forsvare os selv og vores værdier, så vi endelig lever op til NATO's forpligtelser.

I en samlet 2030-plan er der prioriteret mange andre initiativer. Lad mig bare her også fremhæve en forhøjet ældrecheck til de pensionister, der har mindst. Vi ser nu frem til forhandlinger med Folketingets partier.

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 51:

Forslag til lov om ændring af selskabsloven, lov om skifte af dødsboer, værgemålsloven, retsplejeloven og forskellige andre love. (Digital behandling af tvangsopløsningssager og dødsboskiftesager, øget antal byretsdommere, anerkendelse af juridiske eksamener fra Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, terminalad-

Jeg ser også frem til debatten i dag, bl.a. med de nordatlantiske mandater, der er her. Må jeg ikke indledningsvis sige stort tillykke til fru Aki-Matilda Høegh-Dam, som i dag har modtaget en pris for den modige tale, der blev holdt på grønlandsk her i salen. Den tale er kåret som årets danske tale i 2023 og har jo, som I ved, allerede nu skabt bedre muligheder for, at man kan tale grønlandsk og færøsk, også fra Folketingets talerstol.

Så vil jeg gå til et emne, som optager hele verden, nemlig den ulykkelige situation i Israel og Gaza. For 1 måned siden vågnede Israel op til et bestialsk terrorangreb. Aldrig siden holocaust er så mange jøder slået ihjel på kun én dag. Siden da er tusindvis af andre mennesker også blevet dræbt og såret. Vi ser forfærdelige billeder fra flygtningelejre og fra bombede områder i Gaza: civile, der lider, og kvinder og børn, der betaler den højeste pris. Og så er der dem, der er taget til fange, herunder formodentlig en dansker, som på brutal vis er blevet bortført af fanatiske militærister. Det er uskyldige ofre, der frygter for deres liv, og som er bange, også for deres pårørendes liv. Det er hjerteskrærende.

Min og regeringens holdning er klar: Israel har ret til at forsvare sig selv, og der er absolut intet, der kan retfærdiggøre Hamas' angreb på Israel – intet. Samtidig skal Israel overholde international ret og beskytte civilbefolkningen. De mange civile i Gaza har akut brug for hjælp. Forholdene er frygtelige. Der mangler mad, vand, medicin og brændstof. Derfor har Danmark besluttet sig for at sende ekstra 50 mio. kr. til humanitær hjælp i Gaza, og vi er også villige til at gøre mere. Humanitære pauser i den her krig er nødvendige. Alle børn fortjener sikkerhed og tryghed i Israel og i Gaza. Derfor må vi også som verdenssamfund insistere på en fremtidig tostatsløsning, så der en dag kan komme fred.

Den konflikt, vi ser nu i Mellemøsten, trækker også spor ind i vores eget samfund. Igen er der jøder, der ikke kan være trygge på gaden i Europa. Man gemmer sin kalot og sine religiøse tegn væk, både til og fra synagogen, men også i alle mulige andre situationer. Det sker i Danmark på gaden i København. Det er forfærdeligt, og det er uacceptabelt, og vi svigter det løfte, vi gav efter anden verdenskrig.

Danmark har i generationer været et af verdens fredeligste samfund, og det er der simpelt hen ikke nogen der skal få lov til at ødelægge. Forudsætningen for, at der er fred i Danmark, er, at der også er fred i Europa, og derfor skal der være en kraftig appel til, at alle i Danmark bliver ved med at bakke op om vores ukuelige støtte til Ukraine. Tak for ordet.

Kl. 13:04

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Den første, der får ordet og stiller spørgsmål til statsministeren, er fru Aki-Matilda Høegh-Dam, Siumut. Værsgo.

Kl. 13:05

Spm. nr. US 1

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak. Det bliver på begge sprog.

[Taleren talte grønlandsk].

Og så på dansk: Grønland ønsker fuld udenrigspolitisk kompetence, men dette bliver begrænset med argumenterne om grundlovens fortolkning. Der bliver netop refereret til det, der står i grundlovens § 19: »Kongen handler på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender«. Der står jo helt konkret, at det er den danske regering, som taler på vegne af hele kongeriget om statens udenrigspolitiske beslutninger og holdninger. Med andre ord er det den udenrigspolitik, som Danmark melder ud, som de facto også er Grønlands indirekte officielle udenrigspolitik. Eller er det det?

Da krigen i Ukraine for alvor begyndte i 2021, var det ikke alene den danske regering, som udtrykte sin holdning, for også formanden for naalakkersuisut udtrykte Grønlands officielle holdning. Begge lande fordømte Ruslands invasion af Ukraine. Dette faktum gav ingen anledning til drøftelser eller større diskussion, idet Danmark og Grønland udtrykte samme holdning, som Danmark først og fremmest allerede havde delt. Men det giver anledning til også at spørge, om Grønland så egentlig har ret til egen holdning om mellemfolkelige anliggender eller udenrigspolitik, også i de tilfælde, hvor landene måske ikke altid er på samme linje.

Kan statsministeren redegøre for, om Grønland har ret til at ytre sig om mellemfolkelige anliggender, selv om disse ytringer ikke nødvendigvis altid er på samme linje, som den danske regering har meldt ud, eller er det således, at det er den danske regering, der først og fremmest sætter linjen for kongerigets udenrigspolitik, som Grønland derfor først må sige noget om, når holdningerne ikke afviger fra hinanden?

Kl. 13:09

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren med et svar på 2 minutter.

Kl. 13:09

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for spørgsmålet. For det første vil jeg glæde mig over, at der har været en meget, meget klar holdning fra både Grønland og Færøernes side til krigen i Ukraine. Det er på den her slags spørgsmål altid svært at give et udtømmende svar. Spørgeren starter selv med at tage udgangspunkt i det juridiske. Det er grundloven, der danner rammen for rigsfællesskabet, ligesom det er grundloven, der er hele udgangspunktet og fundamentet for alt, hvad vi foretager os her i Folketinget. Så når der bliver spurgt til det juridiske, må spørgsmålet stilles mere konkret, hvis man skal kunne svare, og så vil det nok skulle stilles på skrift. Men jeg ved, at spørgeren er helt bekendt med, hvilke regler grundloven definerer i forhold til det udenrigspolitiske. Og det er helt rigtigt, at udenrigspolitikken føres af kongeriget, ikke af de tre lande.

Kl. 13:10

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:10

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

[Taleren talte grønlandsk].

Så kommer den danske oversættelse:

Tak til statsministeren for svaret, og det, der bliver nævnt af statsministeren omkring grundloven, er jo fuldstændig korrekt. Det er jo således, at vi også tolker grundloven ud fra nogle forskellige sædvaner og nogle forskellige måder, man skal forstå det på – derfor også mit spørgsmål og min undren, for der har netop været nogle tilfælde, hvor man også har kunnet sige noget om udenrigspolitik, men det kan vi måske tage på et andet tidspunkt.

Men kan man måske venligst beskrive den proces, hvori Danmark og Grønland samarbejder, bl.a. inden for udenrigspolitik? Nu ved vi jo også, at der er kommet et koordinationsudvalg. Bliver det eventuelt også noget, man bruger eller har til hensigt at bruge i spørgsmål om udenrigspolitik for netop at sikre, at den udenrigspolitik, der bliver ført for hele kongeriget, er noget, som hele kongeriget også kan stå ved?

Kl. 13:12

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:12 **Spm. nr. US 2****Statsministeren** (Mette Frederiksen):

I den nu tidligere regering valgte vi at nedsætte et koordinationsudvalg sammen med naalakkersuisut og Lagtinget, fordi vi ønsker en stærkere koordinering og vi ønsker en fortættende dialog, et rum, hvor vi også kan dele nogle af de dilemmaer, som verden står over for nu. Verden er blevet mere urolig, udenrigspolitikken fylder mere, og jeg kan bekræfte, at der er et ønske fra både færøsk og grønlandsk side om at spille en større rolle på den udenrigspolitiske scene. Derfor har vi lavet et koordinationsudvalg. Det har nu været i gang i et par år, og vi diskuterer jo hele tiden, hvordan vi kan gøre samarbejdet endnu bedre, og der diskuterer vi udenrigspolitik, men også forsvars- og sikkerhedspolitik, og de tre ting kan jo, som verden ser ud i dag, ikke adskilles fra hinanden. Det er jo et samarbejde mellem, kan man sige, de tre hovedstæder, altså de tre regeringer. Det er noget, jeg personligt sætter meget, meget højt, og det er noget, alle tre parter prioriterer meget højt, så vi stiller med alle de ansvarlige ministre hver gang, ligegyldig hvor mødet finder sted. Og jeg synes, det er et ret stærkt bevis på et fælles ønske om en større gensidig respekt og et større ligeværd i rigsfællesskabet.

Kl. 13:13

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:13

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

[Taleren talte grønlandsk].

Det vil sige:

Tak for det første. Det er jo således, at når vi snakker om kongeriget, skal vi huske, at vi, når vi snakker i internationale fora på vegne af hele kongeriget, også skal være sikre på, at det så vidt muligt er noget, hele kongeriget kan stå ved. Så jeg håber da også, at det er noget, man kan tage med sig, idet det er noget, der måske ikke har været det mest sædvaneretlige, men som man måske kan bruge koordinationsudvalget til fremover.

Kl. 13:14

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:14

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er jo helt rigtig, at hvis man går tilbage og ser på det, har der ikke været det samme ønske fra tidligere regeringer om den inddragelse og det meget, meget tætte samarbejde, og det er jo noget nyt, vi er begyndt på. Jeg oplever egentlig, at alle tre regeringer er glade for det. Det er et rum, vi har behov for at have med hinanden under alle omstændigheder, fordi Arktis, det høje nord, også ændrer karakter; spændingerne tager til, og det globale blik på Arktis er også et andet blik end det, vi historisk har været vant til. Så af mange grunde synes jeg selv, at det er det rigtige, at vi har fået et koordinationsudvalg. Og som jeg har givet udtryk for ved mange andre lejligheder, er jeg villig til hele tiden at forny, forandre og modernisere vores rigsfællesskab ud fra de ønsker, der måtte være i de tre lande.

Kl. 13:15

Formanden (Søren Gade):

Tak for det, og det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Aki-Matilda Høegh-Dam fra Siumut.

Jeg byder nu velkommen til fru Aaja Chemnitz fra Inuit Ataqatigiit.

Kl. 13:15

Aaja Chemnitz (IA):

Mange tak, og tak for ordet. Under åbningsdebatten gav statsministeren udtryk for, at hun gerne vil gøre op med det her ulige magtforhold, der er mellem Grønland og Danmark. Et ligeværdigt samarbejde mellem vores lande er en mærkesag for Inuit Ataqatigiit, og det står også i præamblen til selvstyreloven, som er grundlaget for det politiske samarbejde mellem Grønland og Danmark. I regeringsgrundlaget fremgår det også, at alle forhandlinger om Grønland skal indbefatte Grønlands deltagelse – intet om Grønland uden Grønland. I de mere end 8 år, hvor jeg har repræsenteret Grønland i Folketinget, har jeg heldigvis også kunnet se en klar forbedring i inddragelsen af Grønland. Vi sidder med i forhandlinger, som handler om os, og selv om vi ofte bliver inddraget lidt for sent og måske lidt for lidt, er det vigtigt, at det grønlandske perspektiv altid bliver husket. Vi er på ingen måder i mål, men vi er på vej.

Derfor er det positivt, at statsministeren anerkender, at der er et ulige magtforhold, for det er der. Alt for mange beslutninger om vores land træffes med alt for lidt kendskab til Grønland. Indimellem lever vi politikere i vores egen boble; vi glemmer lidt den virkelighed, der findes derude. Rigtig mange grønlændere holdes uden for arbejdsmarkedet i Danmark; mange studerende bliver diskrimineret på uddannelsesstederne rundt omkring i Danmark. Og der er en grund til, at vi siger: Intet om Grønland uden Grønland. Det er, fordi der er et stykke arbejde, vi skal gøre; vi har oplevet det modsatte i mange år.

Hvordan kan vi skabe et mere lige magtforhold, når borgerne oplever at blive ekskluderet fra fællesskabet? Og hvordan bygger vi bro mellem vores velmenende politiske målsætninger og det omgivende samfund, så det ikke bare er noget, der foregår herinde, men også er noget, der foregår ude i virkeligheden? Derfor vil jeg spørge statsministeren: Hvilke eksempler kan statsministeren komme med på et ulige magtforhold mellem Grønland og Danmark, når statsministeren henviser til det i åbningsdebatten? Og hvordan vil statsministeren gøre op med det ulige magtforhold, der er?

Kl. 13:17

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:17

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Man kan sige, at der historisk selvfølgelig har været et ulige magtforhold. Altså, det er et gammel koloniforhold, og det er af natur meget, meget skævt. Jeg har det jo grundlæggende sådan, at jeg godt forstår ønsket om selvstændighed. Hvornår det ønske så måtte materialisere sig, er for mig at se et grønlandsk anliggende, men jeg forstår det godt. Jeg har det faktisk sådan, at hvis man prøvede at forestille sig et land med en befolkning, der *ikke* har et ønske om selvstændighed, så ville jeg selv synes, det var mere mærkeligt, end hvis man havde ønsket. Sådan er mit værdimæssige udgangspunkt, og derfor har jeg relativt let ved at gå ind i en dialog om, hvordan vi så sikrer den ligeværdighed. Det er jo både en institutionel og en kulturel og en politisk lighed, vi taler om. Jeg synes, vi er kommet rigtig, rigtig godt på vej med det politiske. Vi har et meget, meget tættere samarbejde; vi kender hinanden bedre, og vi bruger mere tid sammen. Og det giver jo en anden form for respekt og ligeværdighed.

Vi har jo haft lejlighed til at diskutere det før, men jeg tror, vi har nogle udfordringer i den danske kultur omkring grønlændere. Der er jo rigtig, rigtig mange med grønlandske rødder, der bor i Danmark enten i dele af deres liv eller det meste af deres liv, og rigtig mange mennesker har gode oplevelser med at være i Danmark. Der er adgang til uddannelse, man får et arbejde, og man lever sit liv her. Men

der er også diskrimination og fordomme, og der bliver sagt ting, som ikke er rigtige. Selv hos vores unge generation hører man ord, som jeg ikke en gang har lyst til at gengive her i Folketingssalen, og det er et fælles ansvar at gøre op med det og gå op imod det. Det er en kultur. Det kan vi ikke lovgive os ud af. Det er et kulturelt valg, vi skal træffe, om, hvordan vi møder hinanden.

Så når jeg har været meget optaget af at gøre vores samarbejde tættere mellem de tre hovedstæder og de tre regeringer og jo selv taler om tre lande og tre folk, så er det forhåbentlig også et bidrag fra min side til at få skabt et mere ligeværdigt forhold.

Kl. 13:19

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:19

Aaja Chemnitz (IA):

Tak for svaret. Man kan sige: Ja, der er et fælles ansvar i forhold til at italesætte det, men det er meget klart, at det jo er statens ansvar at ændre den strukturelle forskelsbehandling, der er. For nylig udkom Institut for Menneskerettigheder med en rapport om grønlandske studerende i Danmark, som viser, at 73 pct. af de grønlandske studerende møder fordomme. Hver femte oplever negativ forskelsbehandling, når de skal deltage i gruppearbejde, og når de søger praktik eller job. Og ILO's konvention 169 forpligter den danske stat til at udligne de uddannelsesmæssige barrierer, som grønlandere i Danmark oplever.

I dialogen med ministrene i statsministerens regering oplever jeg, at ansvaret og forpligtelserne affejes med allerede igangværende initiativer, som enten ikke har vist sig effektive, eller som har været meget lang tid undervejs. Et eksempel er trivselskommissionen, et andet er den nationale handlingsplan mod racisme, og vi har stadig væk til gode at se et målrettet initiativ, som retter sig direkte mod at fjerne diskrimination mod grønlandere i Danmark. Er det noget, som statsministeren vil tage på sig?

Kl. 13:20

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:20

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes altid, der skal være en åbenhed, i forhold til om der er noget, vi kan gøre endnu bedre i de initiativer, der er i gang. Jeg tror, man skal skelne her. Altså hvis et menneske med grønlandske rødder oplever at blive diskrimineret i forbindelse med jobsøgning på grund af etnicitet, har vi jo faktisk en ret klar lovgivning: Det må man ikke. Det andet eksempel, der bliver brugt her, er gruppearbejde. Det er jo ikke noget, vi kan lovgive om. Her er vi inde at røre ved noget kultur, hvor politik har sine begrænsninger, men hvor alle os, der sidder her i salen, jo har et særligt et ansvar for at gå op imod de fordomme og få givet et mere korrekt billede af, hvad det vil sige at komme fra Grønland og leve hele eller dele af sit liv i Danmark. Så jeg synes, det er et vigtigt indsatsområde, og hvis der er hjørner af lovgivningen, der ikke er gode nok, så synes jeg bestemt, vi skal kigge på det.

Kl. 13:21

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:21

Aaja Chemnitz (IA):

Tak. Der er i hvert fald ingen tvivl om, at der ikke er den ligebehandling, som man godt kunne tænke sig, og der er heller ikke mekanis-

mer til at kunne handle på det. Det har ikke nogen konsekvenser, og det ændrer heller ikke ved, at det er statens ansvar at leve op til de internationale konventioner og de menneskerettigheder, der er for grønlandere i Danmark.

Et andet område er, at danske børn og unge ikke ved særlig meget om Grønland, og den uvidenhed er også med til at fastholde de her fordomme, der er omkring grønlandere. Et stort ønske fra vores side, fra Inuit Ataqatigiit's side, er jo at sikre, at der er langt mere undervisning om det moderne Grønland i danske folkeskoler og gymnasier. Og det bliver sådan set understreget af en undersøgelse, som vi har fået afsat penge til, hvor de danske unge mener, at ordet misbruger er det, der forbinder allermest med grønlandere. Så derfor vil jeg spørge statsministeren, om man er villige til at give de beføjelser, dvs. herunder også i et skoleforlig, og være opmærksom på grønlandere. For der er virkelig rigtig mange fordomme i forhold til grønlandere i Danmark, som vi gerne vil gøre op med for at kunne sikre, at det her ulige magtforhold forhåbentlig også bliver ændret i fremtiden.

Kl. 13:22

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:22

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil sige et par ting. Altså, for det første synes jeg, vi skal holde fast i, at langt de fleste med grønlandske rødder, der bor i Danmark, har et godt liv her. De er kommet hertil frivilligt, vil gerne være her, har et godt arbejde, går i skole, lever et godt liv. Det synes jeg er vigtigt at holde fast i.

For det andet synes jeg ikke, det er mig, der i Folketingssalen skal stå og definere, hvad det er, der skal undervises i konkret i folkeskolen. Det har vi en folkeskoleforligskreds til, som vi i øvrigt fra regeringens side mener skal gå et skridt væk fra folkeskolen, fordi vi egentlig har ret stor tillid til, at lærerne sammen med en skolebestyrelse og en skoleleder og elever og forældre er de bedste til at lave vores folkeskole lokalt.

Jeg tror til gengæld, det er rigtigt, at rigtig, rigtig mange danskere mangler oplysning om det moderne Grønland, og det må vi jo sådan kontinuerligt have en snak om, hvordan vi kan tilvejebringe. Og der tror jeg i øvrigt, at spørgeren er en af de bedste til at være med til at formidle det.

Kl. 13:23

Formanden (Søren Gade):

Tak for det, og det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Aaja Chemnitz fra Inuit Ataqatigiit.

Jeg giver nu ordet til fru Anna Falkenberg fra Sambandsflokkurin. Værsgo.

Kl. 13:24

Spm. nr. US 3

Anna Falkenberg (SP):

Tak for ordet. Jeg vil starte med at komme ind på nogle af de emner, som de tidligere spillere også har været inde på, nemlig det, at statsministeren i sin åbningstale for et par uger tilbage sagde, at rigsfællesskabet skal bestå af et ligeværdigt samarbejde mellem tre lande, tre folk og tre regeringer. Det er en positiv indstilling, hvis jeg selv skal sige det, og jeg brugte nemlig også noget af min taletid ved åbningsdebatten på at drøfte det her emne. Og som jeg læser det og forstår det, så er det, at den her regering vil og tør tænke rigsfællesskabet på en anden og mere tidsvarende måde, end man før har gjort. For jeg tror virkelig, der er et behov for, at vi ser

på rigsfællesskabets konstruktion, for at rigsfællesskabet skal kunne bestå i fremtiden.

Kl. 13:27

Så jeg vil gerne bede statsministeren om at uddybe, hvad det er for nogle ændringer, statsministeren mener der skal til, for at den her vision virkelig kan blive ført ud i livet, og om statsministeren kan sætte nogle ord på, hvordan regeringen vil forholde sig til en ændring af rigsfællesskabet, der giver Færøerne og Grønland et større udenrigspolitisk råderum.

Kl. 13:25

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:25

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første tror jeg ikke, det er mig, der skal definere, hvad der er det rigtige for rigsfællesskabet, det er nok en pointe i sig selv, at det er de tre lande. Vi har haft et rigsfællesskab i mange år, men det er klart, at landene udvikler sig, at verden udvikler sig, og at tro på, at rigsfællesskabet så kan stå som sådan et fast holdepunkt, der ikke forandrer sig, vil selvfølgelig i bedste fald være naivt og i værste fald nok i virkeligheden med en illusion født i sig.

Så for mig er det her jo en del af en debat og en dialog, der er, og hvor der er nogle forskellige strømninger – det ved jeg der er – på Færøerne, og det er der også i Grønland, og jeg synes i virkeligheden ikke, det er mig som dansk statsminister, der skal definere, hvad der er det rigtige for Færøerne og Grønland. Jeg betragter min egen opgave som værende ansvarlig for rigsfællesskabet og at facilitetere, at det rigsfællesskab fungerer så godt, som det nu engang kan lade sig gøre, med den grundlov, vi har, men i forhold til fremtiden for Færøerne og Grønland synes jeg, det ligger to andre steder i verden end i København.

Hvad er ligeværdighed? Ja, det er jo noget af det, jeg synes vi er i gang med, og hvor vi har et meget, meget tættere samarbejde, end det var tilfældet tidligere. Og her vil jeg igen henvise til noget af det, vi i dag laver inden for forsvars-, udenrigs- og sikkerhedspolitikken, hvor vi har et meget mere ligeværdigt samarbejde, end der i hvert fald historisk set har været tradition for.

Kl. 13:26

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:26

Anna Falkenberg (SP):

Tak for svaret. Grunden til, at jeg faktisk spurgte ind til de her ting, er, at Færøernes fremtid selvfølgelig skal beslattes på Færøerne, men jeg tror også, der er et behov for, at man faktisk fra dansk side sætter sig ned og tænker, hvad det er, vi gerne vil med rigsfællesskabet. Det tror jeg vil gavne vores samarbejde og ligeværdigheden i et bredere perspektiv.

Jeg går videre til et andet emne. Jeg deltog i sidste uge sammen med statsministeren i Nordisk Råds session i Oslo, og her kom spørgsmålet om Færøernes ønske om et fuldgyldigt medlemskab af Nordisk Råd igen op at vende, og bl.a. sagde statsministeren inde i salen i Oslo, at den danske regering står bag Færøernes ønske om at spille en anden og stærkere rolle i det nordiske samarbejde. Har statsministeren mulighed for at uddybe, hvordan vi skal forstå den her udmelding? For som jeg ser det, er det lidt første gang, at den her udmelding er kommet så klart, og skal vi forstå det sådan, at den danske regering støtter Færøernes ønske om et fuldgyldigt medlemskab af Nordisk Råd?

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:27

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er jo på det her område sådan, som det er med alt andet, der vedrører udenrigspolitik, at det er grundloven, der er den juridiske ramme, med de muligheder og de begrænsninger, som den tilskriver. Så har vi i nogle forskellige sammenhænge et samarbejde med andre lande, herunder de nordiske, hvor grundloven kan være definerende for noget, men hvor det at deltage i møder ikke nødvendigvis er et anliggende, som grundlovene direkte vedrører. Så jeg vil ikke kunne give et fyldestgørende svar på det.

Det, jeg sagde på mødet i Nordisk Råd, er, at der er et ønske, det bakker jeg op omkring, men det er ikke sådan, at hverken Færøerne eller Danmark har defineret, hvordan det så præcis skal se ud. Men det er klart, at det er grundloven, der er rammen.

Kl. 13:28

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:28

Anna Falkenberg (SP):

Tak for svaret. Grunden til, at jeg spurgte ind til det, er jo netop, at der jo er medlemmer af Nordisk Råd, der har sat sig i en arbejdsgruppe nu for at definere en ny Helsingforsaftale, og hvad det er for nogle ønsker, der er til en ny Helsingforsaftale. Fra Færøernes side har vi et stærkt ønske om, at Helsingforsaftalen også kommer til at rumme de såkaldte selvstyrende områder, som jeg vil sige er en del af de nordiske lande.

Så vil jeg gå videre til et andet emne, som vi også har drøftet før, men som jeg føler er mere aktuelt nu end nogen sinde før, og det er også grunden til, at jeg tager det op her i dag, nemlig Færøernes adgang til det europæiske marked. Færøerne står i en meget, meget sårbar position lige nu, hvor det russiske styre truer med at indføre importforbud mod færøske madvarer. Det vil medføre store konsekvenser for færøsk erhvervsliv og Færøerne i det hele taget. Derfor er det meget presserende, mere end nogen sinde før, at færøske madvarer får en lettere adgang til det europæiske marked, og derfor vil jeg gerne spørge statsministeren: Hvad er stemningen blandt de andre EU-lande; vil man snart være villig til at sætte sig til forhandlingsbordet og forhandle en ny handelsaftale, og hvad kan man mere gøre fra dansk side for at presse på for, at det sker?

Kl. 13:29

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:29

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det her er jo noget, vi har et meget, meget tæt samarbejde omkring. Jeg bakker helhjertet op om at få åbnet det europæiske marked endnu mere op. Både hos Færøerne og Grønland er der jo et ønske om at komme tættere på Den Europæiske Union, og det bifalder jeg og regeringen. Vi har et meget, meget tæt samarbejde her; noget af det er jo vældig teknisk – i forhandlinger og de aftaler, der er – noget andet er politisk, og det var egentlig også det, jeg hørte lå lidt i spørgsmålet, altså at få resten af Europa til at forstå, hvad rigsfællesskabet er, og at alle i Europa vinder på et tættere samarbejde med også Færøerne og Grønland.

Så jeg kan egentlig bare betrygge spørgeren i, at her har vi et tæt samarbejde. Det har vi haft over noget tid, og det fortsætter vi med at have.

Kl. 13:33

Kl. 13:30

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Anna Falkenberg fra Sambandsflokkurin.

Jeg byder nu velkommen til hr. Sjúrdur Skaale fra Javnaðarflokkurin. Værsgo.

Kl. 13:30

Spm. nr. US 4

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det. Det bliver lidt i forlængelse af det samme. I romanen »Troldmanden fra Kreml«, som er om Putins regime, lader en af systemets mænd hovedpersonen vide følgende: Selv om du ikke har noget med magten at gøre, så har magten altid noget med dig at gøre. Big Brother har en plan med alt, og der er ingen tvivl om, at Putins regime også har en plan om at gøre Færøerne så afhængige af Rusland som muligt. Det lod regimet selv offentligheden vide gennem sin ambassadør i København i august måned, hvor ambassadøren sagde, at Færøernes tættere tilknytning til NATO, og at man havde lukket havnene for visse russiske skibe, nok ville kræve et modsvar. Modsvaret kom så for nogle uger siden, hvor man sagde: Nu vil vi stoppe med at købe alle færøske varer. Man bruger altså den økonomiske relation til ligesom at omfavne Færøerne politisk. På den anden side har vi så EU, som holder Færøerne ud i strakt arm økonomisk uden tanke for, hvilke politiske konsekvenser det har.

Regeringen siger i sin nye udenrigspolitiske strategi, at en af Europas vigtigste opgaver de næste år bliver at styrke relationen til EU's nabolande og at mindske deres afhængighed og sårbarhed over for andre aktørers forsøg på negativ indflydelse. Men EU's politik over for Færøerne er altså i direkte modstrid med denne strategi. Danmark støtter, som der blev sagt, vores ønske om en bedre aftale, og tak for det, men har man – og det er spørgsmålet – i København og specielt i Bruxelles en forståelse for, at det her ikke kun handler om køb og salg af varer, men at der også er et vigtigt sikkerhedspolitisk aspekt i at lade færøske varer få bedre adgang til det europæiske marked? Jeg vil også spørge: Tænker man lige så klart politisk langsigtet og strategisk i København og Bruxelles, som man gør i Kreml?

Kl. 13:32

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:32

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg kan love, at vi ikke tænker på samme måde, som Kreml gør, i nogen henseender. Til gengæld er det min oplevelse, at når der bliver spurgt til, om Bruxelles kan se pointen i også at koble Færøerne tættere på Grønland og gøre samarbejdet tættere, så er svaret ja. Jeg oplever ikke, at Færøerne bliver holdt ud i strakt arm. Jeg oplever, at der er en god dialog med EU i forhold til færøsk adgang. Jeg har selv haft lejlighed til at diskutere det med kommissionsformanden, så nogen strakt arm er der ikke. Jeg kan ikke redegøre for alle detaljer i de her forhandlinger og i alle de her overvejelser, men jeg oplever klart en øget europæisk bevidsthed om det europæiske nærområde, og her kan vi så tage Færøerne med i den sammenhæng.

Det er i øvrigt en fremragende bog, der henvises til, og det er næsten en must-read for alle i Vesten.

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:33

Sjúrdur Skaale (JF):

Angående en strakt arm har man i årtier fra færøsk side forsøgt at få en bedre aftale. I 2017 fik Canada en langt, langt bedre aftale end den, Færøerne har – noget, vi kun kan drømme om. Så på en måde bliver vi holdt ud i strakt arm. Det vil jeg dog sige.

Madvarer er ikke omfattet af EU's sanktioner, men det færøske opdrætserhverv har selv med politiske og moralske argumenter afsluttet al handel med Rusland, men det er svært for en anden del af industrien bl.a. på grund af toldmure.

Der står også i Danmarks nye udenrigspolitiske strategi, at Danmark skal arbejde aktivt for, at EU bekæmper protektionisme og styrker lige konkurrencevilkår globalt set. Og der er altså meget langt fra lige konkurrencevilkår mellem Færøerne og EU og dermed faktisk også mellem Færøerne og Danmark. Den protektionisme, som regeringen vil bekæmpe, er faktisk lige det, som vi er oppe imod. Har statsministeren nogen tanker om, hvordan det kan være, altså hvilke kræfter der modarbejder en bedre aftale?

Kl. 13:34

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:34

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror ikke helt, jeg deler det billede af, at der ikke er en europæisk interesse. Som jeg sagde det før, kan jeg ikke – og slet ikke på stående fod – redegøre for alle tekniske detaljer på fiskeriområdet. Nogle gange kan der jo være konkrete modsatrettede interesser på fiskeriområdet. Det er jo også noget, Færøerne selv er meget, meget optaget af. Men jeg oplever ikke en generel modvilje. Tværtimod oplever jeg en stigende europæisk bevidsthed om, at det at tænke Europa som ét – og det gælder jo også lande, der måtte have forladt det europæiske samarbejde eller aldrig har været en del af det direkte – er vigtigt af mange årsager og ikke mindst sikkerhedspolitisk. Men det er nok en ressortminister, der er bedre til at redegøre for nogle af de konkrete detaljer. Men på det sådan overordnede politiske plan oplever jeg en stor lydhørhed.

Kl. 13:35

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:35

Sjúrdur Skaale (JF):

Det er jeg meget glad for. Det handler nemlig om det overordnede politiske. Altså, problemet er, at man har fokuseret på det økonomiske og ikke haft blik for, at det altså også drejer sig om noget overordnet strategisk politisk.

For at vende tilbage til den nye strategi, som jeg tydeligvis er meget glad for, står der noget om »den kamp om indflydelse, som udspiller sig globalt«, og det påvises, at Kina og Rusland forsøger at øge deres indflydelse i mange lande, og så står der:

»... med tilbud om investeringer, samarbejde og støtte, ofte rettet direkte mod lokale eliter, hvormed de søger at præge landenes udenrigspolitiske orientering«.

Det er nok lande i Afrika og Østeuropa, man tænker på i den tekst, som regeringen udgav for nogle dage siden, men tror statsministeren, at det også kan gøre sig gældende i Nordatlanten, og

at Rusland har samme strategi over for lande i Nordatlanten? Det kunne f.eks. være Færøerne.

Kl. 13:39

Kl. 13:36

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:39

Kl. 13:36

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg har haft det sådan, siden krigen udbrød på Europas kontinent, at jeg ikke tror, at den krig, der udspiller sig lige nu, først og fremmest handler om Ukraine. Selv om det jo helt klart er Ukraine, der betaler den højeste pris med deres unge mænd og kvinder, der dør på slagmarken, så handler det her om et Rusland, der ønsker at være et imperie, som ikke respekterer det internationale verdenssamfund og dets spilleregler, og som ønsker, at det er få stærke kræfter, der definerer verdens gang. Det tror jeg gælder for Ruslands blik på alt, også det nordatlantiske område – desværre.

Kl. 13:37

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Og det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Sjørður Skaale fra Javnaðarflokkurin.

Jeg byder nu velkommen til fru Pia Olsen Dyhr fra Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:37

Spm. nr. US 5

Pia Olsen Dyhr (SF):

Der er meget, man kan forholde sig til i sådan en spørgetime. Der er krigen i Ukraine, krigen mellem Israel og Hamas og alle de civile ofre i den forbindelse, og der er klimaforandringer. Men også herhjemme er der FE-sagen, koranloven, forfølgelsen af de danske jøder, og jeg er glad for, statsministeren nævnte det, vores drikkevand og landbrugets CO₂-udslip.

Der er masser, man kan snakke om. Men jeg vælger altså at bruge min tid i dag på noget af det, mange danskere oplever i deres hverdag, når de afleverer deres børn i børnehaven og der ikke er nok pædagoger og børnene staves sammen og er 36 børn i ét lokale med én pædagog og to ufaglærte; når de bliver indlagt på hospitalet og personalet – fordi der ikke er kollegaer nok – løber så hurtigt, at der er folk, der må vente med f.eks. at gå på toiletet; når deres børn med handicap får nej til særlige hjælpemidler eller undervisning, som de har brug for; og når den blinde mand selv må gøre rent, fordi der ikke er tid og ressourcer i ældreplejen til det.

Ude i det ganske land er forringelserne af vores velfærd mærkbare. Nogle kalder det rutine, at man skal spare derude, og siger, at man også kan gøre tingene meget mere effektivt og stramt. Men det, der sker, når man gør det igen og igen, er, at det kan mærkes i velfærden, og jeg tror, vi har brug for at tænke på en anden måde. Jeg tror, vi har brug for at investere i vores velfærd, og Danmark har – det kan vi i dag se med regeringens 2030-plan – aldrig været så godt stillet økonomisk. Så man kunne i virkeligheden godt vælge at investere.

Derfor har SF også foreslået et løft af vores velfærd for 2,4 mia. kr. for netop at lave et stop for besparelserne. Det her er ikke lagkage og flødeskum. Det her er bare et stop for besparelserne. Så derfor er mit spørgsmål til statsministeren helt enkelt det her: Hvorfor uddeler vi skattelettelser i en tid, hvor vi har brug for at investere i vores fælles velfærd? For vi risikerer, at borgerne mister tilliden til vores velfærd, og at tilbuddene forringes over hele landet.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest vil jeg sige, at jeg ikke synes, at det billede, der bliver tegnet, kendetegner hele vores velfærdssamfund. Jeg synes bestemt også, at der er steder i forhold til vores velfærd, hvor vi kan gøre tingene bedre. Det gælder ikke mindst på ældreområdet. Men der er også mange ting der fungerer, og jeg tror, det er vigtigt, at vi får begge dele med, så vi får et fuldstændigt billede af, hvad det er, der sker.

Jeg synes også og regeringen synes også, der skal bruges flere penge på velfærd, og derfor har vi jo også lagt en 2030-plan frem i dag, der giver det største løft i velfærden i 15 år, altså et større løft end det, også vi to har evnet i andre regeringskonstellationer at få lavet, og det er jeg rigtig, rigtig glad for. For det er der brug for, og det gælder bredt.

Det gælder i psykiatrien, og det gælder på sundhedsområdet, som der blev nævnt her før – vi har i øvrigt i fællesskab indført minimumsnormeringer, fordi vi, både SF og Socialdemokratiet, er optaget af, hvad der sker på børneområdet. Så med den 2030-plan, der ligger nu, kan vi netop foretage de store investeringer, der er behov for, bredt i vores velfærdssamfund.

Kl. 13:40

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:40

Pia Olsen Dyhr (SF):

Den 2030-plan, som regeringen har lagt frem i dag, gør i virkeligheden, at man kan dække noget, men man kan ikke lægge særlig meget ovenpå. Hvad betyder det? Det betyder, at man siger, at velfærden i dag er god nok, så vi kan lave lidt mere, men i virkeligheden kan vi ikke lave det, vi har brug for at lave derude. For det er jo lige nu, at det kan mærkes i velfærden.

Jeg er egentlig lidt nysgerrig på, hvad statsministeren vil sige til borgerne i Midtjylland, når man lige om lidt kommer til næsten at se en de facto-nedlukning af Silkeborg Sygehus. Der er stadig åbent, men der er bl.a. natlukket, og afdelinger bliver lukket ned. Det er Danmarks bedste mindste hospital, og det er blevet kåret igen og igen. Eller hvad vil statsministeren generelt sige til borgerne i Midtjylland? For man har sagt, at der nu er ansættelsesstop. Når der er folk, der bliver fyret, eller folk, der går på pension eller noget andet, så kan man ikke erstatte dem med en ny medarbejder. Det er jo det, der er billedet ude i vores velfærdssamfund.

Jeg anerkender bestemt vores dygtige velfærdsmedarbejdere, men det her er jo konsekvensen. Og jeg er bare nysgerrig på, hvad statsministeren vil sige til de borgmestre og til de borgere, som de næste år kommer til at mærke forringelserne. Hermed ikke sagt, at medarbejderne ikke gør det godt.

Kl. 13:41

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:41

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er bare vigtigt at holde fast i, at det ikke er konsekvensen af skattelettelser, for vi giver ikke skattelettelser nu. De skattelettelser, der er bebudet, i øvrigt primært til helt almindelige mennesker, der er i arbejde – og det er i øvrigt en mindre skæv skattereform, end SF

selv foreslog, da SF var i regering – kommer jo først i de kommende år. På det finanslovsforslag, som vi sidder og forhandler om sammen – og jeg håber i øvrigt på, vi kan lave en aftale – er der skattelettelser for cirka 100 mio. kr., og de går til befordringsfradraget. Det er der rigtig mange mennesker der er glade for i provinsen. Så skattelettelser har ikke at gøre med den aktuelle situation, som jo først og fremmest er defineret af inflationen.

For ganske kort tid siden havde vi en meget høj inflation i Danmark. Den ødelagde rigtig mange danskeres privatøkonomi, ikke mindst vores pensionisters, så vi skulle have den inflation ned. Det er jo lykkedes. Vi har nu en af de laveste inflationsrater, men vi skal holde den nede, og derfor kan vi ikke gøre så meget på velfærdsområdet lige nu, som vi egentlig gerne ville. Det skyldes først og fremmest, at vi ikke ønsker at udhule folkepensionen, og at vi ikke ønsker at fjerne det rådighedsbeløb, som helt almindelige danskere har. Men det betyder så samtidig, at vi de kommende år igen kan begynde at investere mere i vores velfærdssamfund, og det håber jeg vi kommer til at gøre sammen.

Kl. 13:42

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:42

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er interessant, hvad Finansministeriet har svaret SF på, om SF's plan med de 2,4 mia. kr., vi vil investere i velfærden næste år, vil udhule og være et problem for inflationen. Og Finansministeriet svarer, at det vil have nul effekt på inflationen. Så jeg tror, man skal glemme det svar, for det er faktisk ikke korrekt længere, jævnfør Finansministeriet.

Men jeg vil gå videre til Nicolaj, for ham hørte jeg om i går på TV 2. Han gjorde mig en lille smule glad. Han er tømrer og far til fire. Han fik at vide: Nu får du skattelettelser. Hans svar var: Jeg vil egentlig bare hellere have velfærd eller for den sags skyld mere tid. Og nu har vi jo vendt spørgsmålet om velfærd. Der tror jeg, at vi egentlig begge to har et ønske om at investere i vores fælles velfærd. Jeg tror, at jeg vil gøre det hurtigere; fred være med det.

Men jeg kunne godt tænke mig at komme tilbage til det her med tid. For lige nu oplever vi, at de privilegerede i vores samfund har masser af fleksibilitet i deres arbejdsdag. De har mulighed for at gå tidligere på pension, og de har mulighed for at tage ferie, når de har lyst. Det har danskerne jo ikke generelt. Og hvis man nu kigger på Staunings ferielov fra 1938 og det argument, Stauning kom med for ferieloven og indførelsen af de 2 ugers ferie, så var det: De privilegerede kan godt tage ferie, når de har lyst, så nu indfører jeg er en ret til, at danskerne også får mulighed for det bredt for netop at sikre den almindelige lønmodtager.

Er det ikke på tide, at vi også begynder at tage den diskussion i forhold til tid generelt i vores samfund, altså at det ikke kun er noget for de privilegerede, men også bliver noget for de almindelige lønmodtagere?

Kl. 13:44

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:44

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det var et stort spørgsmål, tror jeg, at besvare på 30 sekunder. Jeg synes, at man skal have mulighed for at trække sig tilbage, før man bliver folkepensionist, hvis man er nedslidt. Jeg forstår godt, at alle, ikke mindst når man har børn, går meget op i, at der er en ordentlig balance mellem arbejde og familieliv. Men jeg vil også godt holde fast i, at det, der har bygget Danmark, ikke er alle mulige

naturressourcer; det er vores arbejdsindsats. Det er danskernes meget høje arbejdsmoral og det, at vi hver især sætter en ære i at gå på arbejde og forsørge os selv for både at sikre vores egen familie, men også det her velfærdssamfund. Det er det, der har gjort Danmark rigt.

Jeg forstår godt, at mange er optaget af at holde fri – eller nej, det ved jeg faktisk ikke om jeg gør. Jeg er optaget af, at vi har et samfund, der hænger sammen. Selvfølgelig skal der være en balance mellem arbejde og familieliv. Men hvis det får lov til at tage over, at det vigtigste er at holde fri, kan jeg bare se, at vi simpelt hen ikke kan finansiere et velfærdssamfund. Så jeg synes, at der skal være en balance i det her, og derfor er jeg selv meget optaget af, at hvis man er nedslidt, skal man kunne gå tidligere fra.

Kl. 13:45

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Pia Olsen Dyhr fra Socialistisk Folkeparti.

Jeg byder nu velkommen til fru Inger Støjberg fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 13:45

Spm. nr. US 6

Inger Støjberg (DD):

FE-sagen er en kæmpe skandale, som jo har betydet, at bl.a. Claus Hjort Frederiksen er blevet trukket igennem et forløb, som er fuldstændig grænseoverskridende. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg mener, at Claus Hjort Frederiksen er en hædersmand, og jeg har næsten ikke ord for det, bl.a. han er blevet trukket igennem. Og jeg håber derfor, at også statsministeren nu, efter at de her sager er blevet droppet, synes, at den her sag skal undersøges til bunds og hver en sten skal vendes.

Jeg synes, at man spiller hasard med befolkningens tillid til systemet. Sagen har fra starten været håndteret forfærdeligt fra regeringens side. Og derfor vil jeg selvfølgelig spørge statsministeren, hvad hun har tænkt sig at gøre for at genopbygge befolkningens tillid i den her sag. Hvad har hendes egen rolle i sagen været? Claus Hjort Frederiksen har jo udtalt, at sagen mod ham er rejst på foranledning af statsministerens departementschef, Barbara Bertelsen. Og han har også givet udtryk for, at han ikke tror, at hun foretager sig noget, uden at det er clearret med statsministeren.

Jeg vil med andre ord spørge statsministeren, om hun på noget tidspunkt har været vidende om, at hendes departementschef personligt har ringet til Justitsministeriets departementschef for at få sat gang i sagen mod Claus Hjort Frederiksen, hvilket han jo har nævnt i flere medier.

Kl. 13:47

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:47

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der har været fremført en række spekulationer om de straffesager, som anklagemyndigheden sluttede i sidste uge, og jeg vil måske bare lige komme med et par fakta. Altså, arbejdsfordelingen er jo sådan, at straffesager i Danmark hører under anklagemyndigheden, ressortmæssigt under justitsministeren. De sager, som også bliver omtalt her, har været behandlet i retssystemet. Både justitsministeren, men også Rigsadvokaten og chefen for PET har klart afvist, at der har været usaglige hensyn i de her sager, og det kan jeg henholde mig til.

Så tror jeg i øvrigt ikke, det er rigtigt, at danskerne ikke har tillid til efterretningstjenesterne. Jeg hører det faktisk aldrig, og der er heller ikke nogen grund til ikke at have det. Vi har dygtige efterret-

ningstjenester i Danmark. Vi har et af verdens stærkeste demokratier. Vi har en meget, meget fin tredeling af magten i Danmark, og det skal vi holde fast i og blive ved med at have. Efterretningstjenesterne har jo det særlige omkring sig, at alt ikke kan deles med alle. Det er også derfor, at man her i Folketinget har besluttet sig for at have et særligt udvalg, der vedrører efterretningstjenesterne. Men efter nu at have været folketingsmedlem i mere end 20 år og minister ad flere omgange kan jeg berolige alle om, at vi har to dygtige efterretningstjenester, som danskerne fuldt ud kan have tillid til.

Kl. 13:48

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:48

Inger Støjberg (DD):

Nu er det sådan set ikke kun efterretningstjenesterne, jeg mener der skal genoprettes tillid til; det er jo systemet og dermed altså også Statsministeriet, statsministeren og statsministerens departementschef. Det er det, der bliver spurgt ind til, statsminister, her i dag. Og det er jo ikke noget, vi bare fra Danmarksdemokraternes side ønsker at der skal spørges ind til. Der er otte partier, der er gået sammen om at få den her sag belyst, og det betyder jo bl.a., at undersøgelseskommissionen skal flyttes over til Folketingets Granskningsudvalg.

Derfor er mit spørgsmål selvfølgelig: Kan statsministeren ikke her i dag, hvis hun vitterlig ikke har noget at skjule, sige ja til, at undersøgelsen af den her sag lægges over i Folketinget, så det ikke er regeringen, der skal undersøge regeringen, men Folketinget, der får hånd i hanke med det, som det her handler om – så alle parter bliver undersøgt, også statsministeren?

Kl. 13:49

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:49

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der kommer til at være en dialog hos justitsministeren om en undersøgelse på det her område, og det vil jeg jo opfordre alle Folketingets partier til at gå ind i.

Jeg vil sige helt generelt, at der er mange påstande i det offentlige rum. Man kan have fuldstændig tillid i Danmark. Det er ikke i alle lande, at det er sådan, men sådan er det i Danmark, og det er jo noget af det, der er det mest enestående ved vores land. Man kan stole på myndighederne, man kan stole på vores retssystem, og det er der kun grund til at gøre. Uagtet hvad der måtte blive sagt og skrevet, er Danmark et af verdens bedste demokratier, og heldigvis kan man have tillid til alle myndigheder.

Kl. 13:50

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:50

Inger Støjberg (DD):

Ja, det er jo det, der er spørgsmålet. Men nu til noget andet: I weekenden kunne Berlingske afsløre, at omfanget af barnebrude i Danmark har været langt større, end det var fremme i min sag. Mere end 1.200 mindreårige ikkevestlige piger er blevet viet bort via kongebreve i Danmark fra 1980'erne og op til 2017, og nogle af dem har været under den seksuelle lavalder.

Det er klart, at det er en sag, der fylder meget for mig, for jeg fik jo som bekendt 60 dages ubetinget fængsel for at beskytte de her piger, men jeg håber sådan set også, at statsministeren, børnenes statsminister, nu bliver interesseret i den her sag. Og derfor vil jeg

høre, om statsministeren vil bruge anledningen i dag til på vegne af den danske stat, som statsministeren jo har gjort det i andre sager, at sige undskyld for det enorme svigt, der er sket over for pigerne, og om regeringen vil nedsætte en kommission, så vi kan få ansvaret placeret for, at ikke færre end 1.200 piger med ikkevestlig baggrund er blevet giftet bort som barnebrude i Danmark.

Kl. 13:51

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:51

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er ikke bekendt med det her i alle detaljer og kan derfor heller ikke svare på, hvilke skridt der skal tages, men jeg foragter alt omkring barnebrude – alt! – og det er grænseoverskridende for mig, at man kommer hertil udefra og tager skikke med sig til Danmark, som slet ikke hører hjemme her. Og det er sådan set ligegyldigt, om man står og demonstrerer for Hamas i Københavns gader, hvad jeg ikke synes man skal kunne, opfordrer til terror og billiger terror, om det er barnebrude, om det er etablering af kunstig mødom, om det er kønsopdelt svømmeundervisning, eller hvad det er, som folk udefra, der ikke er demokrater, ikke tror på frihed og ikke tror på de danske værdier, bringer ind i vores samfund.

Jeg vil gøre alt, hvad jeg kan, for at stå fast på, at når man er i Danmark, så overholder man danske spilleregler, og at man bliver nødt til at eje – ikke kun i en ceremoni eller på skrift, men i hjertet – hvad det vil sige at være demokrat. Og der skal mindreårige piger selvfølgelig ikke giftes væk til voksne mænd.

Kl. 13:52

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet, og vi siger tak til fru Inger Støjberg fra Danmarksdemokraterne.

Jeg byder nu velkommen til hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:52

Spm. nr. US 7

Alex Vanopslagh (LA):

Der er så meget i FE-skandalen, som er svært at forstå. Det er svært at forstå, hvordan man kunne nå frem til at træffe, hvad der lader til at være utrolig dårlige beslutninger. Det starter med selve hjemsendelsen af FE-ledelsen tilbage i 2020, som også fremstår som en overilet reaktion, for hele FE-ledelsen blev jo pure frikendt siden hen. Anklagerne eller mistankerne mod dem var grundløse. Det viste sig, at det blot handlede om det kablesamarbejde, som regeringen i forvejen kendte til, og det førte jo naturligt nok til, at både den tidligere departementschef og den tidligere statsminister var ude med en hård kritik af regeringen for at have kastet FE ud i en unødvendig krise. Og den, der måske var skarpest i sin kritik af statsministeren, var den tidligere forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen, som i sin politiske kritik af regeringen kommer ind på sagens substans, altså kablesamarbejdet. Og af en eller anden grund får det så regeringen til at beslutte, at det ansvarlige, sunde, gode, proportionelle modsvar til Claus Hjort Frederiksens politiske kritik er at retsforfølge ham for landskadelig virksomhed. Jeg synes, det er helt uforståeligt, at man kan nå frem til så drastiske konklusioner.

På samme måde er det også uforståeligt, på hvilket grundlag og hvorfor man igangsatte en totalovervågning af Lars Findsen for bl.a. åbenbart at orientere folketingspolitikere om hans sexliv. Der er mange ting, vi ikke ved hvorfor er sket, men det, vi i dag ved efter Højesterets kendelse, er, at de anklager, som man havde imod Claus

Hjort Frederiksen og Lars Findsen, var så tynde, at man ikke engang kunne gennemføre retssagen.

Kl. 13:57

Der er ikke meget i den her samlede skandale, der sådan ligefrem emmer af, at der har været god dømmekraft. Og hvis man skal tro på de eksperter, der udtaler sig i medierne, siger de, at det er helt utænkeligt, at statsministeren ikke enten har været med til at træffe beslutningerne eller har været stærkt involveret i den her sag. Og det er dér, jeg tænker vi skal starte. Kan statsministeren klart og utvetydigt afvise, at statsministeren på nogen måde har været involveret i de afgørende beslutninger i FE-skandalen?

Kl. 13:55

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:55

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ligegyldigt hvad der måtte blive sagt i dag i spørgetimen, kan man ikke tolke mine ord, som at jeg af- eller bekræfter noget. Jeg er generelt meget tilbageholdende med at diskutere efterretningstjenesternes arbejde i Folketingssalen. Jeg er ligesom mange andre underlagt en tavshedspligt, fordi det drejer sig om Danmarks sikkerhed. Den vil jeg opfordre alle til at leve op til. Folketinget har selv besluttet, at der er et udvalg omkring efterretningernes arbejde, Kontroludvalget, og jeg synes, at det er der, diskussionerne hører til. Der er masser af spørgsmål omkring efterretningstjenesterne, som jeg aldrig kommer til at mene at vi skal tale om i Folketingssalen. Det har i øvrigt altid været et ønske fra nogle få partier at gøre det modsatte, men det kan jeg ikke på nogen måde bifalde.

Der har ikke været taget nogen usaglige hensyn i den konkrete sag. Det har de myndigheder, der er ansvarlige, altså Rigsadvokaten og PET-chefen, meget klart sagt, og derfor kan jeg selvfølgelig også afvise, at der skulle være taget nogen form for usaglige hensyn, herunder politisk indblanding.

Kl. 13:56

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:56

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg spurgte ikke ind til efterretningstjenesternes arbejde. Jeg spurgte ind til statsministerens arbejde og beslutningen om, at man skulle retsforfølge en oppositionspolitikere for at være kommet med en politisk kritik af regeringen og herunder omtalt kablesamarbejdet, som regeringen jo siden hen – i parentes bemærket – har lavet et meget effektivt reklamefremstød for ved sin håndtering af hele FE-sagen.

Jeg er med på, at regeringen og statsministeren hele tiden henviser til, at der er en kommissionsundersøgelse, og at der ikke er taget nogen usaglige hensyn. Der må man jo også hæfte sig ved den kritik, der har været fra en række eksperter, senest i Berlingske, som har vurderet, at når regeringen lægger op til en snæver kommission, der alene skal undersøge, om der er taget usaglige hensyn, er det netop for at beskytte statsministeren og Statsministeriet eller regeringen imod det, der er relevant at undersøge, nemlig det samlede sagsforløb: Hvem har besluttet hvad hvornår og på hvilket grundlag, og hvilke retlige fejl er der begået undervejs?

Så hvorfor er det, at regeringen og statsministeren ikke lægger op til, at der skal være en fuld kommissionsundersøgelse af hele forløbet, hvis man har så rent mel i posen?

Kl. 13:57

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Landets justitsminister har allerede tilkendegivet over for Folketinget, at justitsministeren ønsker at gå i dialog med Folketingets partier omkring en undersøgelse, og jeg vil foreslå, at man har den dialog i Justitsministeriet.

Kl. 13:57

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:57

Alex Vanopslagh (LA):

Det her er jo en klassisk situation for statsministeren. Så snart der er en penibel sag, henviser man til justitsministeren eller til de forskellige myndigheder, og skulle sagen på et tidspunkt gå hen og brænde på, ved vi også, at det er alle andre end statsministeren selv, uanset hvem der har truffet beslutningen, der skal tage ansvaret for den.

Jeg er ikke betrygget ved, at kommissionen, hvis den skulle finde det relevant, kan spørge statsministeren om noget. Altså, vi kan jo se her i spørgetimen, hvor lidt det nytter at spørge statsministeren. Jeg vil have, at statsministerens rolle skal undersøges, og jeg kan ikke forstå, hvorfor statsministeren ikke selv kan sætte ord på, hvorfor statsministerens rolle ikke skal undersøges, og hvorfor der skal henvises til justitsministeren. Vi kan selvfølgelig godt gentage det en gang til, men jeg mener grundlæggende, at både danskerne og vi som Folketing med så alvorlig en sag fortjener bedre end en statsminister, der hele tiden beder andre om at skulle svare på sine vegne.

Kl. 13:58

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:58

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der bliver lejlighed til at drøfte det her spørgsmål, og det synes jeg selvfølgelig Folketingets partier skal gå ind i. Så er jeg så gammeldags, at jeg synes, at næsten alt, hvad der vedrører vores efterretningstjenester, ikke egner sig til det offentlige rum. Det er jo også derfor, Folketinget selv for lang tid siden har defineret, at der er et særligt udvalg. Det kunne man jo dengang have lagt her i Folketingssalen. Det gjorde man selvfølgelig ikke, for når det drejer sig om Danmarks sikkerhed, drejer det sig om Danmarks sikkerhed, og det bør alle respektere.

Kl. 13:58

Formanden (Søren Gade):

Tak for det, og det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Alex Vanopslagh fra Liberal Alliance.

Jeg byder nu velkommen til hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:59

Spm. nr. US 8

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Djævlén ligger i detaljen, også når det handler om undersøgelseskommissioner. Et enkelt lille ord kan være forskellen på, om en kommission reelt har armene bundet på ryggen eller den har frie hænder til at komme til bunds. Regeringen siger, og jeg har hørt, at statsministeren allerede flere gange i dag har brugt det ord, at kommissionen skal undersøge, om der er »varetaget usaglige hensyn«. Det lyder jo i princippet fint, men ifølge en juraprofessor er det juridiske ord usagligt reelt ensbetydende med bundne arme, fordi

usaglige hensyn er et juridisk begreb, som er meget indsnævret og meget svært at bevise.

Man kunne få den tanke, at regeringen gerne vil have en undersøgelse, så længe den ikke giver et trøls resultat for regeringen. Juraprofessor Michael Gøtze foreslår i stedet, at man beder undersøgelseskommissionen om at vurdere, om der er begået fejl. Så nu kan statsministeren jo allerede i dag få muligheden for at tilkendegive, om hun vil være med til at binde de bundne arme op og ændre i kommissoriet, så kommissionen skal undersøge, om der er begået fejl, og ikke blot, om der har været usaglige hensyn.

Kl. 14:00

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:00

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, der er jo en vis risiko for gentagelse. Justitsministeren har allerede tilkendegivet, at regeringen vil drøfte det her spørgsmål med Folketingets partier, og det antager jeg også at De Konservative går ind i. Så antager jeg sådan set også, at det hæderkronede gamle borgerlige parti De Konservative har tillid til både tredelingen af magten, til vores retssystem, til Rigsadvokaten og til efterretningstjenester. Sådan plejer det at være. Jeg antager også, at det er det, der gælder i dag.

Kl. 14:01

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:01

Søren Pape Poulsen (KF):

Fuldstændig tillid! Det er så bare ikke det, vi diskuterer her. Det, vi diskuterer, er en kommissionsundersøgelse, der nu skal udvides, hvor det skal undersøges, om man har begået fejl. Jeg har det jo sådan, at findes der noget menneske – det gør der i hvert fald ikke her i salen – der tror på, at den kan justitsministeren bare køre, uden at statsministeren blander sig i det ... Jeg går ud fra, at justitsministeren agerer under ordre eller retning fra statsministeren om, hvordan den her kommission skal føres ud i livet. Og det handler ikke om efterretningstjenester; det handler ikke om noget som helst i den retning; det handler om regeringens ageren i det her og ikke noget som helst andet, men om statsministerens ageren, om embedsfolks ageren. Så hvis statsministeren synes, at der ikke er noget at skjule og vi ser spøgelse alle sammen, så kan hun jo bare i dag sige: Selvfølgelig kommer der en kommissionsundersøgelse, der skal undersøge det hele, hvor også statsministeren skal svare på spørgsmål.

Kl. 14:02

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:02

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Justitsministeren har jo lagt op til at drøfte med Folketingets partier, hvordan det her præcis skal tilrettelægges, og der vil jeg igen opfordre til, at man går ind i den dialog. Chefen for PET har jo meget klart sagt, at der ikke er taget usaglige hensyn. Det samme har Rigsadvokaten. Det er for mig helt afgørende, at vi har dygtige efterretningstjenester. Det ved jeg vi har. Jeg har tillid til landets efterretningstjenester, og jeg ved, at ligegyldigt hvordan man vender og drejer det, så er måske det allermest afgørende for danskernes sikkerhed præcis det arbejde, der pågår i vores efterretningstjenester. Så når man bringer det her spørgsmål op, vedrører det selvfølgelig også efterretningstjenesterne. Jeg vil bare sige, at jeg har tillid til

efterretningstjenesterne, og jeg ved, hvor vigtige de er for Danmark og Danmarks sikkerhed.

I forhold til det konkrete føler jeg mig egentlig ret sikker på, at justitsministeren i sine drøftelser med Folketingets partier kan få tilrettelagt det her på den bedste måde.

Kl. 14:03

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:03

Søren Pape Poulsen (KF):

Det bliver jo næsten tragikomisk. Det her er jo lige så komisk, som dengang man sagde, at Mogens Jensen var ansvarlig for minkskandalen, som om det var en beslutning, han havde truffet.

Altså, hvorfor er det, at statsministeren i dag ikke bare siger: Selvfølgelig skal min egen rolle også undersøges? Det er da meget enkelt. Det er bare at sige: Selvfølgelig; alt er håndteret, som det skal, og selvfølgelig skal min rolle undersøges. Det burde statsministeren da sige til hele Danmark, for det virker jo – og det vil jeg så spørge om statsministeren kan forstå – på rigtig mange af os mærkeligt, at alt det, der er sket omkring FE, hvor man sender en chef hjem og en tidligere minister bliver retsforfulgt, er sket, uden at statsministeren på noget tidspunkt er blevet bedt om at forholde sig til det i Sikkerhedsudvalget eller andre steder? Kan statsministeren forstå, at det virker meget mærkeligt, at det simpelt hen er noget, hun aldrig har hørt noget om?

Kl. 14:04

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:04

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er generelt tilbageholdende med at diskutere forhold, der vedrører vores efterretningstjenester, og jeg ved, fra dengang hr. Søren Pape Poulsen selv var justitsminister, at det samme gjorde sig gældende, da hr. Søren Pape Poulsen var justitsminister, for af mange forskellige årsager kan efterretningstjenesters arbejde ikke behandles politisk som alle andre institutioner og aspekter af vores samfund. Det har Folketinget jo selv taget konsekvensen af. Der er jo en grund til, at der er ét udvalg i Folketinget, der arbejder på en helt anden måde end alle andre udvalg – vi har begge to været der – på et helt andet fundament og med helt andre spilleregler, og det er jo, fordi når vi taler om landets efterretningstjenester, er vi inde ved kernen af beskyttelsen af Danmark og Danmarks sikkerhed. De spilleregler plejer vi at respektere i fællesskab, og derfor – ligegyldigt hvad man måtte sige eller påstå eller anklage – er jeg tilbageholdende med at diskutere efterretningstjenesternes arbejde, og det gælder i konkrete som i mere generelle termer.

Kl. 14:05

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Søren Pape Poulsen fra Det Konservative Folkeparti.

Jeg byder nu velkommen til hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten.

Kl. 14:05

Spm. nr. US 9

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Så vender vi os mod regeringens økonomiske politik igen. Jeg har svært ved at forstå – fru Pia Olsen Dyhr var også tidligere var inde på det – at regeringen overhovedet prioriterer at bruge mindst 10 mia. kr. på skattelettelser, mens velfærden er i den krise, den er i. Men mit spørgsmål i dag skal handle mere om, hvem

der får de her skattelettelse – hvorfor direktøren eller konsulenten får en langt større skattelettelse end den kassemedarbejder, som statsministeren ellers tit har refereret til.

Jeg har noteret mig, at statsministeren godt kan lide at citere gamle socialdemokrater, så jeg vil glæde statsministeren med et citat fra Anker Jørgensens nytårstale fra 1978, for der talte han nemlig netop om skat. Han fortalte om en velhavende skatteyder, der var frustreret over at betale for meget i skat, og det undrede den gamle socialdemokrat, for som han sagde: Jeg synes, det er i orden, hvis folk har en swimmingpool, men skal man så samtidig være utilfreds med, at en nervesvækket nabo får en rimelig invalidepension? Og han fortsatte: Over for den egoisme vil jeg gerne rejse det spørgsmål: Hvad er egentlig et samfunds rigdom? Hvis vi skal måle et samfunds rigdom, så må vi have fat på, hvordan de fattigste og de socialt svageste har det i det samfund. Citat slut.

Jeg er helt enig, både i, at folk gerne må have en swimmingpool, men også i, at vores samfunds rigdom ikke bør måles på antallet af swimmingpools, men på, hvordan almindelige mennesker, altså dem uden så mange penge, har det i vores samfund. Og det troede jeg egentlig også at Socialdemokraterne var optaget af – at i hvert fald var det engang – og derfor vil jeg gerne spørge statsministeren: Hvad er rimeligheden i, at en konsulent eller en direktør eller en advokat, der tjener mellem 1 og 2,5 mio. kr., med regeringens skatteplan nu får en skattelettelse på næsten 12.000 kr. om året, mens en butiksassistent eller en kassemedarbejder må nøjes med 1.600 kr., altså omkring 150 kr. mere om måneden? Er det fair, statsminister? Er det rimeligt? Er det en god måde at bruge pengene på?

Kl. 14:07

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:07

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Til det vil jeg sige et par ting. Jeg synes, vi skal gøre billedet lidt mere fuldstændigt, for det her er jo en af de skattereformer, der har den mindste negative påvirkning af Ginikoefficienten, hvis man spørger en fra Enhedslisten, sammenlignet med mange andre skattereformer. Det er jo sådan, at hvis man kigger på den skattereform, der er blevet lagt frem i går, så handler det jo primært om at give en skattelettelse til folk, der er i arbejde. Det synes jeg som socialdemokrat er en god idé. Langt størstedelen af beløbet går til at ændre i beskæftigelsesfradraget, herunder en særlig forbedring for enlige forsørgere. Så er det rigtigt, at der er en topskattelettelse. Det er ikke en socialdemokratisk opfindelse, men i et balancepunkt mellem gode ændringer i beskæftigelsesfradraget og indførelse af en toptopskat kan jeg og vi sagtens stå på mål for det, der er.

Jeg tror også, det er vigtigt her at sige, at der jo er en lidt større ideologisk forskel på Enhedslisten og Socialdemokratiet, for jeg ønsker, at der skal være forskel på, om man er på overførselsindkomst eller man er i arbejde. Jeg synes, det er vigtigt, at det skal kunne betale sig at arbejde, og det har jeg altid ment. Jeg ved, at Enhedslisten ikke ser på det med de samme briller, men det er mere for at få fuldstændigheden frem. Og så vil der for mig selvfølgelig være en kæmpe forskel på, om vi skal ud at lave besparelser for at kunne give skattelettelse eller vi siger, at når der er et øget råderum, har vi både råd til at leve op til 2-procentsmålsætningen, hvad angår vores forsvar, og lave den største investering i velfærd i 15 år, samtidig med at vi laver nogle målrettede skattelettelse, især til folk i arbejde. Det synes jeg og det synes vi som socialdemokrater er en god plan, og det gælder også de to andre regeringspartier.

Kl. 14:09

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:09

Pelle Dragsted (EL):

Nu siger statsministeren, at den skaber mindre ulighed end tidligere skattereformer. Jeg ville nok håbe, at det var en ambition for Socialdemokraterne ikke at skabe mere ulighed. Vi har en historisk høj ulighed i samfundet.

Så hører vi igen det her med, at langt de fleste penge bliver brugt på beskæftigelsesfradraget, altså på almindelige menneskers indkomst. Det er jo rigtigt nok, men det er jo også vildledende, for der bliver godt nok brugt færre penge på dem, der har mest, men de udgør også en langt mindre gruppe. Så i den forstand er realiteten, som jeg var inde på, jo, at direktøren får 12.000 kr. om året, mens kassemedarbejderen får 1.600 kr., altså 150 kr. om måneden.

Altså, det er jo ikke kun Enhedslisten, der kritiserer det her. Jeg har også set, at nogle af dem, der repræsenterer nogle af de lavtlønnede i Danmark, gør det. F.eks. er Anja C. Jensen fra HK ude at kalde det pilskævt. Hun siger:

»Jeg tror, at rigtig mange af de lavest lønnede i Danmark - ikke kun HK'erne - de nok synes, at de bliver snydt lidt her«.

Hvad mener statsministeren om den her balance, altså at dem, som virkelig slider og slæber i hårde job, får håndører, mens dem, som har mere, end de kan bruge, får de store skattelettelse?

Kl. 14:10

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:10

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Pas på med at kalde det håndører. Det er simpelt hen ikke rigtigt, og jeg er ked af at sige det, men jeg synes faktisk, det bekræfter, at man måske er lidt for langt væk fra de indkomster, vi taler om. For det her er ikke håndører. Altså, for en enlig mor med tre børn er det ikke håndører, vi taler om. Et øget beskæftigelsesfradrag målrettet enlige forsørgere er ikke håndører; det er tusindvis af kroner, og det kan man godt mærke i sin økonomi.

Her er vi måske inde ved noget. For jeg tror, det er rigtigt, at der er lidt forskel på at være fra Enhedslisten og at være socialdemokrat, for jeg synes, det er vigtigt, at folk går på arbejde, og jeg har ingen problemer med at give en skattelettelse der – ingen. Vi har lige haft en galoperende inflation. Sidste vinter sad folk jo og så på deres gas- og elregninger og overvejede, om de havde råd til det hele; opsparingerne var væk, så kunne man få økonomien til at hænge sammen? Tror vi, at der er en social- og sundhedsassistent oppe i Nordjylland, der er alene med et par børn, der godt kunne tænke sig at få lidt mere udbetalt den første i måneden? Det tror jeg der er.

Det, jeg synes er det gode ved vores 2030-plan, er, at vi formår at give nogle skattelettelse, som – ja, det kan jeg stå på mål for – er balancerede, når man kigger på dem samlet, og som også giver et markant løft i velfærden, samtidig med at vi sidder med arbejdsmarkedets parter og forhandler et lønloft i den offentlige sektor. Det er næsten for godt til at være sandt, at vi kan det hele på en og samme tid, men det kan vi.

Kl. 14:12

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:12

Pelle Dragsted (EL):

Den måde, statsministeren svarer på, er lidt pudsig, altså ved at sige, at Enhedslisten ikke skulle mene, at der skal være forskel at arbejde og at være på overførselsindkomst – der er forskel; det var der før, og det er der efter – eller at vi ikke skulle være optaget af

skattelettelser til folk med almindelige indkomster. Min kritik går jo netop på, at regeringen ikke prioriterer skattelettelser til dem med almindelige indkomster. Det er jo det, der er problemet.

Jeg synes ikke, at 150 kr. om måneden er særlig meget for en kassemedarbejder – det kan godt være, at statsministeren synes det – særlig ikke, når man sammenligner det med, hvad en konsulent eller en direktør får, eller for slet ikke at tale om de arvinger til virksomheder, som regeringen også vil give en særrabat på deres arveskat.

Jeg hørte i morges en buschauffør – og det er jo en af dem, som statsministeren selv nævnte i sin kongrestale – der hedder René Andersen, som sagde:

Os, der er lidt lavtlønnede, burde få lidt mere ud af det her, for dem, der tjener godt, tjener selvfølgelig, som de gør, men de behøver vel ikke at få mere end os andre.

Det ville være dejligt, hvis statsministeren kunne svare på det spørgsmål: Hvorfor skal dem i toppen, altså dem, der har mest, have mest, mens buschaufføren skal nøjes med 150 kr. eller 200 kr. om måneden?

Kl. 14:13

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:13

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men det er jo heller ikke et fuldstændigt billede. Det er jo rigtigt, at der kommer en topskattelettelse, og jeg har sagt det ved mange lejligheder og gentager det gerne i dag: Det er ikke et socialdemokratisk ønske; det er nogle andre partier, der har ønsket det. Det er jo sådan i et demokrati, at når vi er 12 partier, skal vi bøje os ind mod hinanden. Til gengæld kommer der jo en toptopskat, så det afhænger jo af, hvor mange penge direktøren tjener, for hvis direktøren tjener mere end den direktør, som der bliver henvist til, kommer vedkommende til at betale mere i skat.

Det er jo det, som jeg i virkeligheden synes er lidt af en genialitet ved den her skattereform, nemlig at langt de fleste af pengene bliver brugt på beskæftigelsesfradrag til ganske almindelige mennesker, der er i arbejde. Vi gør også noget særligt for enlige forsørgere, og så kommer der en topskattelettelse, men der kommer også en toptopskat.

Jeg er ikke sikker på, at man i hvert fald i nyere tid, som jeg kan huske det, kan finde et eksempel på, at det er lykkedes et politisk flertal – og vi indbyder jo til forhandlinger, men det, der bliver bragt ind i forhandlingerne, skal bare være socialt balanceret – at lave noget, der er så fuldstændt. Jeg tror i hvert fald, at både spørger og svarer hurtigt kan blive enige om, at det ikke var det, der gjorde sig gældende, da vi da vi for alvor diskuterede skat sidst, nemlig tilbage i 2012, tror jeg det var.

Kl. 14:14

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten.

Jeg byder nu velkommen til hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre.

Kl. 14:14

Spm. nr. US 10

Martin Lidegaard (RV):

Tak for det. Det er jo sandt, at der er utrolig mange ting, man kunne gribe fat i her i dag. Jeg vil nøjes med to ting her i dag, og den første ting vedrører på linje med en række andre kollegaer en stor interesse for FE-sagen, og jeg vil ikke gå ned i substansen her, men bare

sige, at vi er utrolig optagede af, at vi får en bred og tilbundsående undersøgelse af det her, ikke bare for at kigge bagud, men også for at undgå, at vi fremadrettet kommer i sådan en situation igen. Derfor vil mit spørgsmål til statsministeren her være, om man i regeringen, når man nu indkalder til forhandlinger omkring kommissoriet for den undersøgelse, der skal være – og tak for det – så også, om man så må sige, er indstillet på at foretage nogle ændringer i det, der ligger. Her tænker jeg som det ene på selve kommissoriet for undersøgelsen, altså hvem der er omfattet og hvilke forløb osv., og som det andet på noget, som vi er lidt optagede af efter Højesterets afgørelse den 27. oktober, nemlig om der er dele af det, der kunne ske åbent. Det er klart, at der, som Højesteret også siger, kan være nogle hensyn, der gør, at der er dele af det her, som man skal holde for lukkede døre, men der er jo, synes jeg, også et udstrakt hensyn til offentligheden, der er meget interesseret i det her, når det drejer sig om de dele, der ikke omhandler sager af vital betydning for rigets sikkerhed.

Så mit spørgsmål til statsministeren er egentlig, om vi bliver mødt med et åbent sind, når vi nu tropper op hos justitsministeren, og det gør vi med glæde, og om der vil være en mulighed for på de her to områder faktisk at komme ind i en reel diskussion med regeringen.

Kl. 14:15

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:15

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, man indbyder jo selvfølgelig kun til en drøftelse, fordi man ønsker at have en drøftelse. Men jeg kommer ikke til at stå og forhandle med Folketingets partier her. Det synes jeg hører hjemme i Justitsministeriet. I forhold til de konkrete sager og offentlighed kommer jeg heller ikke til at gå ind i det. Men jeg vil jo sige, at det nok også generelt gælder historisk, at Socialdemokratiet og Radikale Venstre har haft et lidt forskelligt syn på, hvor meget der skal være offentligt, når det handler om efterretningstjenesterne – det siger jeg uafhængigt af de konkrete sager, som jeg ikke går ind i – og man kan jo godt sige, at der er et udbredt ønske om offentlighed.

Når det handler om efterretningstjenesternes arbejde, står jeg selv der, hvor det for mig absolut er mest afgørende med sikkerheden, og derfor vil man sjældent kunne tilvejebringe den offentlighed, som der i hvert fald efterspørges fra bl.a. mediernes side. Jeg kommer jo til at gentage mig selv lidt i dag, men hr. Martin Lidegaard har jo været med så længe, og der er jo en grund til, at Folketinget selv har valgt at have en hel anden udvalgsstruktur på det her område og med nogle helt andre regler for dem, der sidder der, end i de fleste andre folketingsudvalg, og den er jo, at vi her har at gøre med landets sikkerhed. Og selv om det en gang imellem kan være træls, især når man bærer ansvaret, at sige, at det kan man ikke svare på, fordi det vedrører Danmarks sikkerhed og der er tavshedspligt, så er det jo et vilkår, når vi taler om efterretningstjenesterne.

Kl. 14:17

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:17

Martin Lidegaard (RV):

Jeg tror, vi traditionelt har forskellige opfattelser, men for mig er det jo afgørende, at Højesteret, som er den øverste instans, vi har i det her land, har truffet en afgørelse, der viser, at det ville være muligt at have en delvis åbenhed i en retssal, og det ville man så også, vil jeg tro, kunne have i en kommission. Men vi vender tilbage til

det i morgen, for der har vi jo en hel forespørgselsdebat om det her spørgsmål.

Jeg vil gerne nå rundt om regeringens 2030-plan, og det, jeg ser, er især en stor ubalance i, hvad de forskellige generationer af danskere skal levere til den her pakke. For ret og pligt, som jeg ved ligger statsministeren på sinde, gælder åbenbart for dem, der er på kontanthjælp, for de børnefamilier, regeringen gerne vil have ikke skal være på deltid længere, og for de unge, der skal presses hurtigere igennem uddannelsessystemet. Men de ressourcestærke ældre bliver ikke bedt om at levere én krone mere eller én time mere i arbejdsudbud, på trods af at det, hvis du spørger de folk, der selv f.eks. går på efterløn i dag, så kun er 12 pct., der siger, at de er nedslidte. Resten kunne måske sådan set godt, og mange af dem vil ovenikøbet gerne, levere mere.

Kl. 14:18

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:18

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror simpelt hen, vi ser meget, meget forskelligt på tingene på det her område. For det, at vi nu får indført en arbejdspligt på kontanthjælpsområdet, er jo ikke for at skade de mennesker. Det er jo primært kvinder med ikkevestlig baggrund, og det er da, fordi de skal bidrage, ligesom alle andre skal. Det er jo en gave at få lov til at bidrage til Danmark, og jeg forstår ikke, at det skal italesættes som noget negativt. Du kommer hertil udefra, vi har hjulpet dig og din familie, og nu siger vi så endelig, og vi burde have gjort det for årtier tilbage, at du, hvis du ikke selv kan finde et arbejde og forsørge dig selv, så skal arbejde 37 timer for din ydelse. Det er da en landvinding for ligestillingen og for integrationen, og jeg køber simpelt hen grundlæggende ikke, at det er negativt, at man skal arbejde, når man er i Danmark. Det er jo noget af det bedste, der findes, altså at gå på arbejde og bidrage, så det køber jeg grundlæggende ikke.

Omkring efterlønnen er der jo stadig færre, der er på efterløn. Altså, det er jo blevet en meget, meget lille ordning, og derfor er vi i regeringen mere optaget af at sikre, at der er gode ordninger for at trække sig tilbage, hvis man er nedslidt, og så kommer vi i øvrigt til at have en trepartsforhandling med arbejdsmarkedets parter for at se, hvordan vi skaber et bedre seniorarbejdsliv. For jeg tror faktisk, at spørgeren har ret i, at en del af dem, der nærmer sig pensionsalderen, gerne vil blive ved med at arbejde, især hvis vi måske kan lægge noget mere fleksibilitet ind i arbejdslivet.

Kl. 14:19

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Statsministeren.

Kl. 14:19

Martin Lidegaard (RV):

Jamen mit ærinde var slet ikke at tale arbejdet ned. Tværtimod deler jeg arbejdslivets glæder. Jeg kan simpelt hen bare ikke forstå, hvorfor de eneste, regeringen ikke vil bede om at give et nap med, er de ressourcestærke ældre. For man kunne jo godt have den forestilling – og det har jeg – at aldrig har vi set rigere generationer i Danmark. De har den største realindkomstfremgang af alle indkomstgrupper i Danmark. De har, ikke af os, men af Anders Fogh Rasmussen, fået en stor skattefri gevinst igennem en boligskattepolitik. Det er en generation af danskere, som burde kunne bidrage, også mere end de børnefamilier, som har svært ved at få det til at hænge sammen, og også mere end de unge, der i forvejen er pressede. Men det er så de eneste, som regeringen ikke vil bede om at bidrage.

Når vi så kigger på, hvad man bruger pengene på, så er det i meget høj grad også det demografiske træk og sundhedsindsatserne,

som kommer de 65+-årige til gavn, og jeg synes bare, der er en eller anden ubalance i, hvilke generationer af danskere der skal levere ind til vores fælles fremtid og til at sikre, at vi kan give et bedre Danmark videre til den næste generation, og hvem der ikke skal levere. Vi kommer til at skubbe grønne, økonomiske og sociale regninger foran os og ind i børneværelset, og det er børn og unge, der kommer til at betale det meste, og regeringen beder ikke de ældre om noget. Det forstår jeg ikke.

Kl. 14:21

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det statsministeren.

Kl. 14:21

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det lyder, som om vi er tilbage ved universitetsreformen, og den ser vi jo også forskelligt på. Vi har lavet en universitetsreform, hvor der er nogle uddannelser, der bliver kortere, men til gengæld får de en bedre kvalitet og giver gode muligheder for, at man så senere i arbejdslivet kan vende tilbage. Det tror jeg personligt er en mere moderne indretning af det fremtidige universitetssystem end det, vi har i dag, som i virkeligheden er lidt gammeldags på nogle områder.

Jeg tror, det er rigtigt, at der er seniorer, der godt kan arbejde mere. Det gør mange jo allerede, og vi vil gerne i dialog med arbejdsmarkedets parter om, om vi kan gøre mere for at skabe et godt seniorarbejdsmarked. Jeg tror så igen, at man skal huske, at det også for den gruppe er lidt mere nuanceret end som så. Det er rigtigt, at der er nogle, der har høje friværdier og et godt helbred. Jeg kender godt nok også mange seniorer, som har boet til leje et helt liv, og som ikke har en friværdi. De har ikke en friværdi, og de har heller ikke et godt helbred. De er måske nedslidte i kraft af deres arbejdsliv. Så når vi taler om seniorer, er de jo lige så forskellige som alle andre. Men essensen i det her må være, at i forhold til dem, der gerne vil blive ved med at være en del af arbejdsmarkedet og give noget videre, også til børn og unge, vil vi meget gerne være med til at se på, om vi kan gøre det endnu bedre. Det kunne være, vi kunne gøre det i fællesskab.

Kl. 14:22

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Vi siger tak til spørgeren fra Radikale Venstre.

Den næste spørger er hr. Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:22

Spm. nr. US 11

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand, og tak til statsministeren for nu snart halvanden time, hvor der har været mange temaer i luften. En af de ting, jeg hæftede mig ved før, var, at statsministeren sagde noget med, at hvis man er på overførselsindkomst, skal det ligesom kunne mærkes, og det er godt, at der er et incitament til at komme videre ud på arbejdsmarkedet.

Nu er der jo cirka 1,3 millioner på overførselsindkomst i det her land, som ikke rigtig har den mulighed: førtidspensionister, folkepensionister, som jeg ikke går ud fra at statsministeren bare synes skal gå ud og dele nogle flere aviser ud og tage et ekstra job, eller hvad det nu måtte være, for sådan at kompensere for, at inflationen har ædt deres rådighedsbeløb. Og det, at regeringen ikke vil regulere deres overførselsindkomst, folkepensionen, i forhold til pris- og lønstigningen, gør, at regeringen sådan set æder en andel også. Så hvor skal de mennesker gå hen? For jeg kan jo se i det udspil, der nu er lagt frem, omkring skattelettelser – det er passende, at skatteministeren lige kom ind i lokalet – at der er gevinst på alle

hylder for os herinde. Men til dem, der trækker sig ud af arbejdsmarkedet, folkepensionisterne og førtidspensionisterne, er der nul kroner – intet.

Derfor kunne jeg bare godt tænke mig at høre, hvad statsministeren egentlig tænker i forhold til det, ikke mindst fordi det ikke er mere end godt og vel et års tid siden, at vi var i en valgkamp, hvor jeg husker Ebert meget tydeligt. Jeg synes, det var nogle fine reklamer, statsministeren lavede med Ebert. Han må være 95 år nu, hvis han lever endnu – det håber jeg; han ser utrolig hyggelig ud at være sammen med. Jeg er ikke sikker på, at Ebert synes, at statsministeren er noget særlig hyggeligt bekendtskab, for han må godt nok føle sig svigtet. Hvornår har statsministeren egentlig sidst talt med Ebert om alle de løfter, hun gav ham i valgkampen?

Kl. 14:24

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 14:24

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det har jeg for ganske nylig, og der var han ved godt helbred. Jeg har lige besøgt Ebert for kort tid siden på plejehjemmet, så den dialog er fortsat. Det var nok ikke det svar, man håbede på fra hr. Morten Messerschmidts side, men det er ikke så lang tid siden, at jeg besøgte Ebert på plejehjemmet – og i øvrigt de medarbejdere, der er omkring Ebert. Jeg er meget, meget glad for, at vi lever op til det, vi sagde før valget, hvad angår et lønløft i den offentlige sektor, hvor vi fra regeringens side har sagt, at det bl.a. gælder på social- og sundhedsområdet. Jeg er også glad for, at vi nu har lagt en 2030-plan frem, der giver muligheden for at leve op til det demografiske træk, hvilket er vigtigt for alle ældre, men også for yderligere velfærdsinvesteringer.

Så er der en skattereform, der er lagt frem, som handler om folk, der er i arbejde. Det er Ebert ikke længere. Han har arbejdet i ganske, ganske mange år. Til gengæld for det vil regeringen om kort tid foreslå at hæve ældrechecken, og det er jo, fordi vi også er optaget af, at landets pensionister har en ordentlig økonomi – en bedre økonomi. Så er jeg glad for, at inflationen bliver nævnt, og med det håber jeg så også, at der har været opbakning til den førte politik. Det, at vi nu har fået inflationen så langt ned, er jo en af de vigtigste konkrete håndsrækninger, også til landets folkepensionister. For hvis der var nogen, der blev ramt af den høje inflation, så var det især de folkepensionister, der måske kun har en folkepension eller en lille ATP.

Kl. 14:25

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det spørgeren for andenrunde. Værsgo.

Kl. 14:25

Morten Messerschmidt (DF):

Man vil hæve ældrechecken om lidt, forstår jeg. Og jeg er glad for at høre, at Ebert har det godt, men man kan sige, at det jo ikke er sikkert, at Ebert har mange år at vente i – eller at mange andre ældre har det for den sags skyld. Nu har man i rigtig mange år oplevet, hvordan folkepensionisterne er blevet ekstremt dårligt behandlet. Jeg kan ikke komme på et eneste år, hvor statsministeren har været statsminister, hvor man har prioriteret de ældre. Der har været masser af år, hvor det har været børnenes tur, det har været udlændingenes tur, det har været alle muliges tur, men jeg har ingen erindring om, at det nogen sinde under den nuværende statsminister har været de ældres tur.

Det er jo det, vi kan se igen i det, der bliver lagt frem her: en skattereform med 10 mia. kr. til folk i de arbejdende grupper; en finanslov, hvor man bare æder alle de nedskæringer, der sker ude

kommunalt, og man fjerner endda den øremærkede milliard kroner til de ældre; så et arbejdsmarkedsudspil, hvor det eneste, man har til de nedslidte, er, at man så dropper en forringelse, men den anden forringelse, man er løbet fra, nemlig i forhold til seniorpensionen, gennemfører man. Der er jo ikke et eneste område, hvor den her regering og de to regeringer, vi har haft under den nuværende statsminister, ikke har været ét langt svigt af vores pensionister.

Kl. 14:27

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det statsministeren.

Kl. 14:27

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er heldigvis ikke rigtigt, og det kommer ikke til at blive rigtigt på noget tidspunkt. Undervejs i tiden med inflation har vi valgt at hæve ældrechecken skattefrit. Og jeg synes, det er en lidt kedelig tendens her i Folketingssalen, at når vi hæver en ældrecheck skattefrit på grund af inflation, får man det til at lyde, som om det ikke har haft en betydning. Men det er jo ikke rigtigt. Jeg har da mødt masser af pensionister, der har kunnet bruge den forhøjede ældrecheck, fordi inflationen åd deres pension op. Så det er jo ikke rigtigt.

Når vi nu gennemfører et lønløft i den offentlige sektor kombineret med skattelettelser til folk, der er i arbejde, er det jo for at sikre, at der er medarbejdere nok i vores ældrepleje. For ligegyldigt hvilke fremskrivninger jeg kigger på, er et af de steder, hvor vi er allerallermest bekymret for at mangle arbejdskraft i fremtiden, ældreområdet. Og ligegyldigt om vi taler om Ebert eller alle andre, der har behov for en ordentlig ældrepleje, står og falder det jo med, om der er folk, der møder ind på arbejde – nattevagten, dagvagten – om der er nogen til at give medicin, om der er nogen til at lægge en arm omkring skulderen. Så det, der bliver sagt, er ikke rigtigt.

Jeg er ked af, at man i nogle kommuner oplever ikke at kunne tilvejebringe den ældrepleje, som vi gerne vil. Det skal vi have gjort noget ved, og derfor er der jo også lagt op til, at der kan foretages investeringer i velfærden i de kommende år. Men det, der blev sagt før, er heldigvis ikke rigtigt.

Kl. 14:28

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det spørgeren for sidste runde. Værsgo.

Kl. 14:28

Morten Messerschmidt (DF):

Nej, nej, det skal vi ikke bare »have gjort noget ved«. Det *skulle* I have gjort noget ved. Den kommuneaftale, som er fundamentet for de drakoniske nedskæringer, der sker – jo også i socialdemokratiske kommuner, for jeg får også henvendelser fra borgmestre og byrådsmedlemmer rundtomkring fra statsministerens parti, der er dybt bedrøvede – er jo statsministerens kommuneaftale. Det er ikke bare et spørgsmål om, hvad man *vil* gøre, for det henstår noget i det uvisse; det er et spørgsmål om, hvad man *ikke* har gjort.

Når man så fremlægger en skatteplan, hvor man nu bruger 10 mia. kr., så har jeg til gode at se, hvad effekten på arbejdsudbuddet for de grupper, statsministeren taler om, sosu-assistenter, sosu-hjælpere osv., er. Jeg kan godt se, hvad effekten er for dem, der betaler topskat og derover – det er fint, de er på den grønne gren igen, og så kender man atter Socialdemokratiet, djøfernes ven osv. – men forbedringen for dem, der skal hjælpe de ældre, og håndsrækningen til de ældre er fuldstændig udeblevet. Jeg synes faktisk, at statsministeren skylder Ebert – eller det kan godt være, at han er fuldblodsmedlem af partiet, så han måske er ligeglad med, hvordan det egentlig kører – og de ældre og folkepensionisterne her i landet en undskyldning.

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det statsministeren.

Kl. 14:29 humanitære lov. Og det er Israels forpligtelse at leve op til det, og det er det budskab, vi har sendt fra Danmarks side, og det er i øvrigt også det budskab, som kommer fra bl.a. EU.

Kl. 14:32

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Man kunne jo starte med at tale respektfuldt om alle ældre. Jeg kender ikke til noget partitilhørsforhold, men jeg synes, man skal tale ordentligt om vores ældre, og det vil jeg også opfordre Dansk Folkepartis formand til at gøre. Jeg synes, det var en mærkelig måde at tale om en navngiven person, der sidder på et plejehjem i Danmark, på. Jeg har respekt for alle vores ældre.

Jeg er ikke enig i den måde, det fremstilles på her i forhold til dem, der går på arbejde på ældreområdet, for jeg tror, at kombinationen af, at vi nu hæver beskæftigelsesfradraget og gør noget målrettet i forhold til enlige forsørgere vil være en håndsækning. Jeg kender en del social- og sundhedsassistenter – både assistenter og hjælpere. Der er nogle, der er i parforhold og i ægteskab, men jeg kender også en del, der er enlige. Så når vi vælger at gøre noget målrettet positivt i forhold til enlige forsørgere, kombineret med at vi også laver et lønløft i den offentlige sektor, som jeg ikke kender udfaldet af endnu, men hvor vi fra regeringens side har sagt, at det bl.a. er på ældreområdet, vi ønsker at pengene skal prioriteres, så vil det da være en direkte håndsækning til nogle af dem, vil jeg gerne sige for mit vedkommende, der har det vigtigste arbejde i vores land, nemlig dem, der passer på vores syge og vores gamle. Så jeg er uenig i fremstillingen, og den er heldigvis heller ikke faktuel korrekt.

Kl. 14:30

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Det var ordene fra statsministeren.

Vi går videre i spørgerrækken, og den næste er fru Franciska Rosenkilde fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 14:30

Spm. nr. US 12

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak for det. Den 10. oktober udtalte statsministeren til en TV 2-journalist, at de voldshandlinger, det israelske militær begår lige nu i Palæstina, er et legitimt forsvar af Israel på grund af Hamas' terrorhandling den 7. oktober. Siden er der gået 1 måned. Ifølge FN er omkring 10.000 palæstinensere blevet dræbt, flere end 3.900 af dem er børn. Hospitaler, meget tæt befolkede områder og ambulancer er blevet ramt, der er blevet lukket for nødhjælp, og konflikten breder sig. Mener den danske statsminister stadig væk her 1 måned efter Hamas' angreb på Israel, at de grusomme krigshandlinger fra det israelske militærs side stadig skal betragtes som et forsvar?

Kl. 14:31

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 14:31

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest vil jeg gerne sige, at den humanitære situation i Gaza er katastrofal, og jeg berøres dybt af de mange civile ofre, selvfølgelig, især alle de børn, som enten er døde i det her, eller som er blevet lemlæstet eller såret som følge af den situation, der er. Det gør ondt på os alle sammen.

Jeg mangler i spørgsmålet en fordømmelse af Hamas og terrorangrebet, men det håber jeg kan komme nu i opfølgningen. Israel har ret til at forsvare sig selv, og jeg mener også, at Israel har en forpligtelse til at forsvare sin egen befolkning mod Hamas, men det er klart, at det skal ske inden for international lov, herunder den

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det spørgeren for den anden runde. Værsgo.

Kl. 14:32

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak. Men nu er der som sagt gået 1 måned, og spørgsmålet gik på, om statsministeren stadig mener, at de grusomme krigshandlinger, som foregår lige nu i Gaza, og som jeg kan forstå har statsministerens opmærksomhed og medfølelse, stadig kan betegnes som forsvar. Og så vil jeg gerne spørge statsministeren om, hvorfor hun har valgt, at Danmark skal stå aktivt på den ene side af konflikten i stedet for at stå på de civile side af konflikten, altså fredens side, for alle civile liv må være lige meget værd.

Kl. 14:33

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, alle liv er lige meget værd, det er de. Det gælder i øvrigt ikke kun civile liv, det gælder også en ung soldat, der mister livet. Det er jo også nogens søn eller datter eller far eller mor eller kæreste eller pårørende. Så alle liv tæller. Man skal ikke vælge side, når det kommer til civile. Man skal heller ikke vælge side, i forhold til om vi som internationalt verdenssamfund har en forpligtelse til at passe på børnene i Gaza, for det vil vi gerne. Danmark har også valgt at yde mere humanitær bistand, men det ændrer ikke på, at det er Israel, der er blevet angrebet af en terrororganisation. Og jeg hører stadig ikke, at der tages skarp afstand fra Alternativets side, hvad angår Hamas' terrorangreb på Israel, men nu får man lejlighed til at gøre det. Der er ingen tvivl om, at Israel er forpligtet inden for det regelsæt, der er, til at passe på civile. Det er Israels forpligtelse. Og vi andre vil gerne gøre mere for at passe på alle de alt for mange ofre, der er. Det gør ondt på os alle sammen at se de arme mennesker, ikke mindst børnene, og derfor yder Danmark også mere humanitær bistand.

Kl. 14:34

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det spørgeren for sit tredje spørgsmål. Værsgo.

Kl. 14:34

Franciska Rosenkilde (ALT):

Alternativet tager afstand fra alle terrorhandlinger. Det vil jeg godt lige sige en gang for alle. Men traditionen tro slutter jeg af med et spørgsmål fra et medlem af Alternativet, og det er fra Pernille Malberg Dyg, der har stillet det her medlemsspørgsmål. Først lidt baggrund: Den 27. oktober stemte man i FN's Generalforsamling for en resolution om beskyttelse af civile og opretholdelse af menneskerettigheder i relation til det, der sker i Palæstina. Danmark stemte dog til chok for mange danskere ikke for. Hvad er statsministerens svar til dem? Hvorfor har man fra dansk side ikke stemt for den resolution og dermed fulgt FN's opfordring til en våbenhvile i Gaza?

Kl. 14:35

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Statsministeren.

Kl. 14:35

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Bl.a. fordi den tekst, vi stemte om den aften dansk tid i FN, ikke indeholdt en klar afstandtagen til Hamas. Derfor stillede Canada et ændringsforslag. Det ændringsforslag opnåede ikke et kvalificeret flertal, og derfor afstod Danmark fra at stemme.

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Vi siger tak for spørgsmålene.

Den næste til at stille spørgsmål er fru Pernille Vermund fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 14:35

opgave. Jeg blander mig ikke i det direkte arbejde, men i lighed med spørgeren vil jeg sige, at det jo er en vigtig opgave i den her situation, at man ved, hvad der foregår, og hvis der er grundlag for at rejse sager og den slags, går jeg ud fra, at myndighederne gør det.

Kl. 14:39

Kl. 14:35

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det spørgeren for sit andet spørgsmål. Værsgo.

Kl. 14:39

Spm. nr. US 13

Pernille Vermund (NB):

»Det var et super angreb. Vi er meget glade for det. Israelerne skal væk fra Palæstina. ... Alle israelere skal væk. Det er ikke deres land. Det er vores Palæstina.« Sådan lød svaret til B.T. fra en demonstrant på Nørrebro blot få dage efter Hamas' uhyrlige terrorangreb mod Israel. Jeg formoder, at statsministeren er bekendt med artiklen og udtalelsen, som har været gengivet i flere medier. Det er hoveddrystende. Årtiers naivitet og fejlslagen udlændingepolitik viser sig tydeligt i de her dage, i Danmark, men desværre også i resten af Europa. Jeg kan simpelt hen ikke lade være med at bebrejde de politikere, der i årevis har importeret problemerne, og som fortsat insisterer på, at internationale konventioner og dermed hensynet til kriminelle udlændinge er vigtigere end hensynet til danskernes frihed og sikkerhed.

Jeg ved, at statsministeren har erkendt, at Socialdemokratiet har taget fejl i udlændingepolitikken, og det er godt, men jeg savner handling. Problemerne er jo ikke løst; det er tydeligt. Siden den omtalte episode på Nørrebro har flere demonstrationer fundet sted, og lad mig for god ordens skyld slå fast, at retten til at forsamle sig naturligvis gælder alle borgere uanset køn, tro og politisk overbevisning, og at det naturligvis ikke er kriminelt at ytre sympati med civile ofre. Men billigelse af terror og trusler om terror er ulovligt.

Fredag aften blev der under demonstrationer flere steder i København råbt følgende, og jeg citerer: »Palæstina er besat. Det skal løses med jihad.« Fra Københavns Politi til Berlingske lød det, og jeg citerer igen:

»Vi har hørt ytringerne, og vi har også googlet betydningen af jihad, og deri har vi ikke fundet, at der var basis for en sigtelse.«

Hvad tænker ministeren om, at politiet baserer en så vigtig vurdering på en googlesøgning, og har statsministeren interesseret sig for, hvor mange der er blevet sigtet for terrorbilligelse i den seneste måned i Danmark?

Kl. 14:37

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 14:37

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, det går jeg utrolig meget op i. Jeg respekterer arbejdsfordelingen i et retssamfund, også i den her sag, ligesom i andre sager, men jeg går meget op i det her. Jeg har hørt slagord, og jeg har set flag. Jeg har af gode grunde ikke deltaget i det eller været omkring det. Jeg er vred til mit inderste over, at vi har jødiske landsmænd i Danmark, som ikke tør vise deres religiøse tilhørsforhold. Det gør mig oprigtig vred. Det er den eneste trosretning, mig bekendt, hvis medlemmer bliver nødt til at frygte for deres sikkerhed.

Man må ikke billige, man må ikke opildne til, og man må ikke understøtte terror i Danmark. Enhver form for opbakning til Hamas mener jeg er helt forfærdelig. Jeg kan næsten ikke beskrive nok, hvor forfærdet jeg er over, at der er mennesker, der bor i Danmark og i Europa, der bakker op om mellemøstlige terrororganisationer og i øvrigt tager andre landes konflikter med ind i vores samfund med den risiko, der er forbundet derved. Så jeg har en forventning om, at myndighederne følger det her tæt; det mener jeg er myndighedernes

Pernille Vermund (NB):

Det må vi jo så håbe at myndighederne gør. Statsministeren plejer nu at være ret god til at være håndfast i forhold til at sikre, at der er styr på tingene. Jeg havde da håbet, at man også på det her punkt var lige så håndfast, men at opfordre til jihad og udtrykke terrørsympati har jo så åbenbart nærmest ikke nogen konsekvens i vores samfund. Til gengæld vil man gerne forbyde at skænde Koranen, og det er jo så, som sagen er.

Lad mig spørge om noget helt andet. Lige nu planlægger et flertal herinde et testcenter for kæmpevindmøller ved Vadehavet. Der er tale om ½ km høje vindmøller i et fuglereservat, der er så enestående, at det er udnævnt til UNESCO-verdensarv. Det er i min verden helt blæst. I Nye Borgerlige mener vi, at det skal stoppes, for det er for sent. Vi skal ikke ødelægge naturen i forsøget på at redde klimaet. Statsministeren sagde i sin åbningstale, at flagermus ikke skal forhindre opsætning af vindmøller, og at den massive udbygning af den vedvarende energi vil ske på bekostning af naturen, og jeg vil derfor gerne spørge: Er Vadehavet et af de naturområder, der skal ofres for den massive udbygning af vedvarende energi?

Kl. 14:40

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Værsgo til statsministeren.

Kl. 14:40

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg står ved, hvad jeg sagde i åbningstalen, nemlig at vi kommer til i de kommende år at skulle finde en anden balance mellem vores behov for at få udbygget den vedvarende energi, som jeg ved vi er uenige om, og så nogle naturhensyn. Jeg forstod her forleden dag, at nu opgiver man faktisk et projekt på grund af flagermus, og jeg må bare sige, at med den sikkerhedssituation, Europa befinder sig i, synes jeg – og jeg går ikke ind i den konkrete sag; det gør jeg ikke, for jeg blander mig ikke i sagsbehandling – at det bliver nødt til at afstedkomme en drøftelse. Det er det, regeringen også sidder og arbejder på, og som vi kommer til at diskutere med Folketingets partier: Hvordan finder man den rette balance mellem klima og sikkerhed på den ene side og natur på den anden side?

Omkring Vadehavet og konkrete projekter vil jeg sige, at jeg tror, at alle danskere elsker Vadehavet, men jeg tør ikke gå ind i den konkrete sag.

Kl. 14:41

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det spørgeren for sit sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 14:41

Pernille Vermund (NB):

Det synes jeg er meget bizart. Altså, vi har en flertalsregering, og vi har også en regering, hvor statsministeren jo er god til at få sin mening igennem, og det må være åbenlyst for de fleste danskere, at det er fuldstændig vanvittigt at placere kæmpevindmøller, der er ½ km høje, i et naturområde, altså et fuglereservat, der er på UNESCO's verdensarvsliste. Mener statsministeren virkelig, at det ikke er en politisk sag, at vi ødelægger et naturområde for bestandig,

nedgraver, jeg ved ikke hvor mange tons beton, opstiller ½ km høje kæmpevindmøller og smadrer naturen? Er det ikke en politisk sag for statsministeren at tage stilling til?

Kl. 14:42

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 14:42

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det meste ender jo med at være politisk på den ene eller den anden måde. Jeg synes, vi skal tage tingene i den rigtige rækkefølge. Vi har behov for at få mere vedvarende energi. Vi skal være helt uafhængige af Putin. Det handler om sikkerhedspolitik, og det handler også om klima, og derfor skal vi have mere vedvarende energi. Det skal så gøres på en måde, hvor vi tager hensyn til nogle forskellige ting. Men vi må bare konstatere, at det går for langsomt med at få udbygget den vedvarende energi, og derfor er regeringen optaget af, at det kommer til at gå hurtigere, og det kommer også til at koste noget på nogle andre dagsordener.

Kl. 14:43

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Herefter er spørgetimen slut. Vi siger tak til spørgerne og til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 8:

Forespørgsel til udlændinge- og integrationsministeren om Udrejsecenter Kærshovedgård.

Af Mikkel Bjørn (DF) m.fl.

(Anmeldelse 03.11.2023).

Sammen med dette punkt foretages:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til udenrigsministeren om at afhjælpe gidselsituationen i Gazastriben.

Af Peter Kofod (DF) m.fl.

(Anmeldelse 03.11.2023).

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 10:

Forespørgsel til statsministeren og statsministeren om konsekvenser for Danmarks relation til andre landes efterretningstjenester i relation til den kommende undersøgelse af FE-sagen.

Af Peter Kofod (DF) m.fl.

()

Kl. 14:43

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Peder Hvelplund (EL).

Kl. 14:44

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Medlem af Folketinget Peder Hvelplund (EL) har søgt om orlov fra den 7. november 2023, jævnfør forretningsordenens § 41, stk. 3, litra a.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Peder Hvelplund (EL).

Kl. 14:45

Forhandling

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Socialdemokratiet i Københavns Omegns Storkreds, Gunvor Wibroe, godkendes som ordinært medlem af Folketinget fra og med den 2. november 2023, da Kasper Sand Kjær nedlagde sit mandat pr. 1. november 2023.

Jeg har endvidere modtaget indstilling om, at 3. stedfortræder for Enhedslisten i Nordjyllands Storkreds, Runa Friis Hansen, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 7. november 2023 i anledning af Peder Hvelplunds orlov. Det bemærkes, at 1. og 2. stedfortræder ikke ønsker at indtræde under denne orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:45

Afstemning

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Der stemmes om udvalgets indstilling, og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

Udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget med 104 stemmer.

[For stemte 104 (S, V, M, SF, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, NB og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 21:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til Europa-Parlamentets og Rådets direk-

tiv (EU) 2023/977 af 10. maj 2023 om udveksling af oplysninger mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2006/960/RIA.

Af justitsministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 24.10.2023. 1. behandling 27.10.2023. Betænkning 02.11.2023).

Kl. 14:46

Forhandling

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Det lader ikke til at være tilfældet, og derfor går vi til afstemning.

Kl. 14:47

Afstemning

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 101 (S, V, M, SF, DD, LA, KF, EL, RV, ALT og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 4 (DF og NB).

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget og vil nu blive sendt til justitsministeren.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 51:

**Forslag til lov om ændring af selskabsloven, lov om skifte af dødsboer, værgemålsloven, retsplejeloven og forskellige andre love. (Digital behandling af tvangsopløsningssager og dødsboskiftesager, øget antal byretsdommere, anerkendelse af juridiske eksamener fra Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, terminaladgang til indkomstregisteret for Familierets-
huset i værgemålssager m.v.).**

Af justitsministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 11.10.2023).

Kl. 14:47

Forhandling

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Forhandlingen er åbnet, og jeg må bede om ro i salen.

Den første ordfører er fra Socialdemokraterne. Værsgo, hr. Bjørn Brandenborg.

Kl. 14:48

(Ordfører)

Bjørn Brandenborg (S):

Tak for det, formand. Det forslag, vi nu skal behandle, indeholder en lang række lovændringer, herunder en del, som skal hjælpe til med at tilføre ressourcer og modernisere vores domstolssystem. Vores domstole har de sidste par år været udfordrede af store stigninger i sagsbehandlingstiderne. Det er selvfølgelig ikke tilfredsstillende for nogen, og det kan både udfordre borgernes retsfølelse og retssikker-

heden, hvis de skal vente meget længe på at få behandlet en sag. Derfor indeholder det her lovforslag bl.a. en ændring af retsplejeloven, som skal gøre det muligt at øge antallet af dommerstillinger ved landets byretter.

Som det fremgår af lovforslaget, er det Domstolsstyrelsens vurdering, at det i 2024 vil være muligt at udnævne 12 nye dommere ved retter, der vurderes at være særligt udfordrede af lange sagsbehandlingstider og gamle sagsbunker. Det vil hæve antallet af såkaldte puljedommere fra 25 til 37. Det synes vi selvfølgelig er godt og også nødvendigt.

Lovforslaget indeholder desuden forslag til en lang række mere tekniske lovændringer. Jeg vil ikke nævne dem alle; det kan være, at der er andre af ordførerne, der vil det. Men det handler dog bl.a. om en række ændringer i selskabsloven, som er nødvendige for at indføre digital behandling af tvangsopløsningssager. Det er en del af det meget store it-projekt i Domstolsstyrelsen, som gerne skulle modernisere og effektivisere systemerne.

Lovforslaget indeholder også forslag til lovændringer, der bl.a. vil gøre det muligt for retterne, skifteretterne og retspræsidenterne at beslutte, at domstolens sags- og skifteportal under særlige forhold, f.eks. ved it-nedbrud, ikke skal anvendes. Og så er der også forslag til regler, som skal lette adgangen for Familieretshuset i værgemålssager til oplysninger om indkomst og formue, forslag til justeringer af regler på advokatområdet, forslag til ændringer af inkassolovgivningen, som skal understøtte implementeringen af det såkaldte NPL-direktiv, som bl.a. giver Finanstilsynet muligheder for at føre tilsyn, samt en række mindre tekniske ændringer og konsekvensrettelser.

Alt i alt er det en lang række gode ændringer, hvoraf det selvfølgelig er vigtigst at fremhæve dem, som skal hjælpe med at tilføre ressourcer og modernisere vores domstolssystem. Vi støtter lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 14:51

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Tak. Der lader ikke til at være spørgsmål til ordføreren. Vi siger tak til hr. Bjørn Brandenborg og går videre til næste ordfører. Næste ordfører er hr. Preben Bang Henriksen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 14:51

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Lovforslaget er i det store hele et teknisk lovforslag, og min kollega har allerede været inde på teknikken i adskillige af de bestemmelser, der reguleres i selve lovforslaget. Jeg vil koncentrere mig om nogle andre, i hvert fald et par af dem.

Der bliver digitaliseret adgang i forbindelse med tvangsopløsningssager i forbindelse med opløsninger ved skifteretten. Det synes jeg er en ganske glimrende idé, for så det kan gå lidt hurtigere. Jeg kunne godt ønske, at man også, når man nu er i gang med at tage fat i det selskabsretlige område, så fik indført en bestemmelse, der gjorde, at selskabet selv eller stifteren af selskabet kom til at betale for selskabets opløsning. Det duer ikke, at man bare afmelder revisorer og direktører, og så er det pludselig statens opgave at komme ud af det med at få sådan et selskab opløst. Men for så vidt angår det, der står her, vil jeg sige, at vi selvfølgelig kan støtte en digitaliseret proces i forbindelse med tvangsopløsninger.

Også i forhold til Familieretshuset og værgemålssager er der ændringer, idet man nu kan trække oplysningerne om indkomst og formue fra Skattestyrelsens systemer. Og det er jo også ganske glimrende. Jeg vil håbe, at det bl.a. kan medføre, at Familieretshuset kommer til at fungere bedre. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at en meget, meget stor del af de mails, der i hvert fald fylder i min indbakke, kommer fra folk, der klager over Familieretshusets behandling og processen, men det er man jo så også heldigvis ved at regulere i anden lovgivning.

Kreditaftaleloven ændres med det her. Man implementerer et europæisk direktiv, NPL-direktivet, og så vidt jeg har forstået, er det sådan noget, man har fundet ud af længere sydpå, hvorefter der nu skal etableres politikker for kreditgivere. Eksempelvis skal en kreditforening etablere generelle politikker for, hvordan man kan udvise tilbageholdenhed over for de folk, der nu har misligholdt deres lån. De skal behandles lempeligere, og der er ikke tale om nogen pligt for kreditgivere til at følge det her, men man skal altså have en politik på området.

Altså, jeg må bare sige, at min erfaring er, at de långivere, der oplever, at deres debitorer misligholder deres lån, da kun har en ting i hovedet, og det er at se, om ikke det kan afværges ved en afdragsordning, en forlængelse, eller hvad ved jeg. Der iværksættes der selvfølgelig store bestræbelser på at undgå, at vi ryger direkte i fogedretten. Men nu skal man altså også formalisere disse bestræbelser, og det bliver et papir, der kommer til at ligge på hylden. Det vil der aldrig nogensinde være nogen der kommer til at læse, så dermed er der jo heller ingen skade ved det. Men da det er noget, det er nødvendigt at vi indfører på grund af et direktiv fra EU, så kan vi selvfølgelig støtte det.

Vigtigst af alt her i forslaget er, at vi nu tager fat på at reparere på domstolenes ventetid. Der udnævnes 12 nye dommere. Det er en god begyndelse. Vi mangler kun 40-50 stykker, for at vi er oppe på det niveau, hvor jeg i hvert fald anslår at vi begynder at få velfungerende domstole rent ventetidsmæssigt. De dommere, der nu udnævnes, går til udfordrede retter, og det er på sin vis også meget naturligt, men det var måske også naturligt lige at undersøge, hvorfor retterne var udfordret. Det er jo ikke altid, at det hjælper bare at hælde noget mere personale på, hvis årsagen skal findes i helt andre ting, men mon ikke man gør det fra styrelsen og ministeriets side?

Med i forslaget er også et meget vigtigt punkt, som Venstre gang på gang har foreslået i de igangværende forhandlinger omkring domstolene, og det er, at afgangsalderen for tilkaldedommere ændres fra 72 år til 75 år. Det vil betyde, at mange tilkaldedommere, eller i hvert fald nogle flere tilkaldedommere, kan aktiveres. Vi har brug for alle de dommere, der overhovedet kan drives op af jorden, hvis vi skal have de her bunker og det her problem inden for retsplejen til livs, så også på det her område om en udvidelse af aldersgrænsen er vi meget positive. Venstre kan i enhver henseende stemme for forslaget.

Kl. 14:55

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Tak. Der er et spørgsmål til ordføreren, og det er fra hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:56

Peter Kofod (DF):

Tak for det, formand. Og tak til ordføreren for talen, som jo ramte meget rigtigt. Men hvad er det egentlig, vi skyder efter her? For når man læser lovforslaget igennem, vil man jo se, at det er en perlerække af forskellige initiativer – eller en grædemur, alt efter hvordan man ser på det – og jeg er dødtræt af, at man bliver ved med at lave de her puljeforslag, hvor man bare smider alt muligt ned i en kasse, og så kan vi ordførere stå oppe på talerstolen og forholde os til det. Jeg kan sige, at vi også kommer til at grave i det i Retsudvalget, altså i alt det, der ligger her.

Jeg synes ikke, det er tilfredsstillende. Jeg synes ikke, det sikrer ordentlig lovkvantitet, at man bare puljer det sammen. Jeg ved ikke, hvorfor man gør det – om der er nogle måltalovre i Justitsministeriet eller i andre ministerier for, at man skal holde sig inden for et bestemt niveau. Jeg synes ikke, man kan være det bekendt over for Folketinget.

Jeg vil høre ordføreren – for jeg erindrer, at Venstre også har haft nogle ret principielle holdninger til det her tidligere – om ordføreren

ikke er enig med mig i, at man godt kunne gøre sig lidt umage for i mindre grad at pulje, så man kunne gå mere i dybden med det i ordførtaler eller i udvalgsarbejdet eller andre steder. Tak.

Kl. 14:57

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 14:57

Preben Bang Henriksen (V):

Jeg forstår udmærket godt frustrationen hos hr. Peter Kofod, og jeg tror, vi skal lade justitsministeren svare for sig, i forhold til hvorfor det er lavet på den her måde. Umiddelbart vil jeg tro, at hvis vi gjorde, som hr. Peter Kofod sagde, ville det her ikke være ét forslag, der skulle behandles. Så ville der være et forslag om ændring af selskabsloven, et forslag om ændring af dødsboskifteloven, et foreslag om ændring af værgemålsloven, et forslag om ændring af retsplejeloven, et forslag om ændring af kreditaftaleloven, et forslag om ændring af forældelsesloven og et forslag om ændring af konkursloven. Det ville være, hvad skal man sige, mere tilgængeligt, også i forhold til en debat; det må jeg give hr. Peter Kofod ret i.

På den anden side kan jeg, når det er så små ting, vi taler om her, bedre acceptere, at man puljer det, som man gør her. Men jeg skal medgive hr. Peter Kofod, at hvis det havde været lidt tungere ting, ville vi være helt enige.

Kl. 14:58

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Jeg skal spørge, om der ønskes andens runde. Det er ikke tilfældet. Vi siger tak til ordføreren for Venstre og går videre i rækken af ordførere. Den næste ordfører er fra Moderaterne. Hr. Tobias Grotkjær Elmstrøm, værsgo.

Kl. 14:58

(Ordfører)

Tobias Grotkjær Elmstrøm (M):

Tak for det, formand, og tak for ordet. Lovforslaget, som vi behandler her i dag, er af teknisk karakter. Det omhandler en række ting i selskabsloven. Det omhandler bl.a., at al skriftlig kommunikation i tvangsopløsningssager fremover skal ske digitalt på domstolenes skifteportal. Det vil forhåbentlig være med til at sikre en effektiv behandling for alle dem, der er i kontakt med retsvæsenet. Derudover indeholder lovforslaget også et forslag til ændring af en række bestemmelser i værgemålsloven, som skal lette adgangen for Familieretshuset i værgemålssager til de oplysninger, som er relevante. Det er der intet at råbe vagt i gevær over, men jeg vil dog lige tilføje en kommentar i forhold til Familieretshuset.

Der skal klart være en meget bedre organisering i Familieretshuset, end der er i dag. Familieretshuset fungerer ikke optimalt. Det kan ikke være rimeligt med de lange sagsbehandlingstider, der er, når sagerne involverer skilsmisse med børn, som har brug for en normal hverdag. Det kan vi simpelt hen ikke være bekendt.

For at vende tilbage til lovforslaget omhandler det også en justering af retsplejelovens bestemmelse om antallet af de såkaldte puljedommerstillinger ved byretterne. Vi gør det simpelt hen muligt at ansætte yderligere 12 byretsdommere. Der er ingen tvivl om, at domstolene higer efter byretsdommere, hvilket også min kollega hr. Preben Bang Henriksen fortalte om. Vi skal have nedbragt de sagsbehandlingstider, som jeg desværre selv har været vidne til som advokat, bl.a. i forhold til retsvæsenet i byretten i Aarhus.

Men det er klart, at selv om vi får flere byretsdommere, er vi overhovedet ikke i mål med de udfordringer, der er med de lange sagsbehandlingstider. Jeg håber inderligt, at vi med den kommende flerårsaftale for domstolene kan lande en bred aftale, og at vi kan

blive enige om nogle solide økonomiske rammer for domstolene. Det er der virkelig brug for.

For at vende tilbage til L 51, som vi har fremme i dag, er det alt i alt nogle gode forslag til ændringer, der vedrører domstolene, og som ikke er af politisk karakter, men mere af teknisk karakter. Moderaterne kan støtte forslaget. Tak for ordet.

Kl. 15:00

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Vi siger tak til ordføreren for Moderaterne. Der er ikke nogen, der har trykket sig ind i forhold til spørgsmål, og vi går videre i rækken af ordførere. Den næste er fra Socialistiske Folkeparti. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt, værsgo.

Kl. 15:00

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for ordet. Jeg har faktisk også skrevet ind i min tale, at jeg ligesom ordføreren for Dansk Folkeparti ville gøre opmærksom på, at jeg synes, det er utrolig dårlig stil, at vi får så mange forskelligartede forslag stoppet ind i ét lovforslag. Det gør jo, at det næsten er umuligt at sige noget kvalificeret om de enkelte dele, for dels er der så mange elementer, at man ikke kan nå at nævne dem, dels er de også meget forskelligartede. Og man sidder jo næsten tilbage med en fornemmelse af, at der måske også er proppet et forslag ind, som måske skulle glide lidt lettere igennem. Der er i hvert fald en større sandsynlighed for, at det kunne ske, når lovforslaget er bygget op på den måde, så jeg vil også gerne appellere til, at man deler det op.

Ud over det vil jeg så sige, at der også er mange gode elementer i det her forslag. Nu implementerer vi f.eks. NPL-direktivet. Det er jo et direktiv, som har 2 år på bagen, og det er nok meget godt, at vi nu får det skrevet ind i dansk lov. Det er sådan, at den lovgivning også bringer nogle væsentlige forbedringer for forbrugerne, så det er jo ret godt. Det indfører også en udvidet oplysningspligt, og vi udvider pligten til at udvise tilbageholdenhed, når man opkræver gæld. Vi sætter en tykkere streg under, at opkrævning skal ske på den mindst indgribende måde. Det bliver f.eks. en lille smule sværere at sætte en gældstyngt familie på gaden, og det er jo meget positivt og vil lette byrden for mange gældsplagede mennesker. Det kan vi i SF kun støtte op om.

Så er der også nogle ting vedrørende domstolene, som vi jo aktuelt forhandler om, og jeg tænker, at det er et bredt ønske, at vi har brug for at styrke domstolene og lette sagsbehandlingen i retssalene. Derfor er det ret godt, at vi får yderligere 12 puljedommere til byretterne. Der skal selvfølgelig mange flere til, men nu må vi lige afvente resultatet af domstolsforhandlingerne. Der er ingen tvivl om, at de falder på et tørt sted ude i retssalene – der er enorme sagspukler og meget lange ventetider derude – og det betyder jo, at vi meget hurtigt kan komme i gang med at styrke domstolene.

Så har justitsministeren også varslet et ændringsforslag til lovforslaget, hvor vi forhøjer aldersgrænsen fra 72 til 74 år for dommerne, og det vil måske betyde, at nogle af de dommere, der ellers ville gå på pension, kan bidrage til at løfte nogle af sagerne. Det synes vi faktisk også er godt, og vi vil melde vores opbakning til det med det samme.

Så er der indfasningen af skifteportalen, og digitale løsninger kan jo på mange måder gøre arbejdet mere effektivt. Vi samler alt på ét sted, så de involverede parter har en nem og tilgængelig adgang til det relevante materiale. Jeg kan se, at Advokatrådet og Ældre Sagen har haft nogle bekymringer i den forbindelse, fordi der er mange borgere, som står uden for digitaliseringen, specielt ældre og udsatte. Selv om digitalisering løser noget og gør noget lettere for nogle, er det altså ikke alle, der får det nemmere, og derfor er jeg også glad for at se, at bekymringerne er imødekommet.

Så er der Familieretshuset, hvor der jo er mange meget følsomme sager, som skal igennem, og som har en stor påvirkning på de familier, som får deres sager behandlet der. Der får man nu nemmere adgang til at kunne samle information, og det vil lette processen og sikre, at borgerne kommer hurtigt videre. Det tror jeg vil være godt for familierne og godt for børnene.

Så er der også, måske i småtingsafdelingen, en mulighed for en autorisering af britiske jurister som advokatfuldmægtige i Danmark. Det betyder, at vi genopretter den tilstand, der var før Brexit, som jo har skabt lidt rod i det, og det kan vi også bakke op om.

Så er der en udvidelse af Advokatrådets adgang til oplysninger, når det gælder tilsyn med advokater. Vi synes også, at det i et retssamfund er ret vigtigt, at alle overholder reglerne og der ikke kan stilles spørgsmål ved advokaters integritet. Dem, der praktiserer loven, skal jo selvfølgelig også overholde den, og derfor støtter vi op om et bedre tilsyn. Der var en mængde andre småting, jeg også kunne nævne, men det vil jeg undlade, for nu er tiden faktisk løbet fra mig. Vi bakker op om lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 15:05

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Vi siger tak til fru Karina Lorentzen Dehnhardt fra SF og går videre i rækken af ordførere. Den næste ordfører er fru Betina Kastbjerg fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:05

(Ordfører)

Betina Kastbjerg (DD):

Tak for det. Jeg vil lige starte med at nævne, at det her lovforslag mest af alt minder om en efterårsrengøring af alt det, der har ligget og samlet støv i Justitsministeriet. Endnu en gang har man valgt at samle en række ændringer i en række forskellige love, hvilket kan gøre det problematisk i forbindelse med høringsprocessen.

Den første ændring er af skifteretsloven, hvor der lægges op til, at tvangsopløsningssager i fremtiden skal digitaliseres, således at al skriftlig kommunikation med skifteretterne, landsretterne eller Højesteret skal ske via skifteportalen. I høringssvaret fra Advokatsamfundet kan man se, at de foreslår, at hvis man f.eks. er fritaget for digital post, bør man også være fritaget for at anvende skifteportalen. Nu er jeg jo også digitaliseringsordfører, og jeg er bestemt enig i den betragtning. Jeg mener, det er vigtigt, at vi som samfund ikke glemmer de borgere, der har svært ved eller slet ikke har mulighed for at benytte digitale løsninger, og det er egentlig uagtet sagens type. Derfor håber jeg, at vi kan få dette implementeret i forslaget.

Derudover indeholder lovforslaget et forslag om at hæve antallet af byretsdommere med 12 dommere. Det er hensigten, at Domstolsstyrelsen skal placere de enkelte dommere ved de retter, der vurderes at være særlig udfordret af lange sagsbehandlingstider og gamle sagsbunker. Vi har jo været i gang med forhandlinger om domstolernes kommende flerårsaftale, hvor vi også har drøftet dette, så jeg vil blot gerne have en bekræftelse fra justitsministeren på, at det, der er fremlagt her, stadig væk er gældende.

Lovforslaget indeholder også en ændring af lov om inkassovirk-somhed, der skal støtte Erhvervsministeriets implementering af et EU-direktiv, som vi også tidligere har bakket op om ved lovbehandlingen af L 39 på erhvervsministerens område. Forslaget får positive tilkendegivelser fra gældsrådgivningen, der finder, at den valgte implementeringsmodel vil stille forbrugerne bedre, og der bliver større mulighed for at tage individuelle hensyn og mulighed for refinansiering, omlægning og eftergivelse eller gældskonsolidering.

Alt i alt finder Danmarksdemokraterne de mindre ændringer hensigtsmæssige, og vi støtter forslaget.

Kl. 15:07

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Vi siger tak til ordføreren for Danmarksdemokraterne, fru Betina Kastbjerg. Den næste ordfører er fra Liberal Alliance, så jeg vil give ordet til hr. Steffen Larsen.

Kl. 15:08

(Ordfører)

Steffen Larsen (LA):

Mange tak. Forslaget her skal være med til at afhjælpe en række problemer hos domstolene, og en del af forslaget indhold er da også efter min opfattelse en del af de pågående domstolsforhandlinger, hvorfor vi i Liberal Alliance ikke sådan uden videre kan fortælle, om vi er positive over for forslaget. Vi er positive over for dele af det, og vi synes da, at det ser rigtig godt ud, men dele af det ligger i forhandlingerne om domstolene, som ikke er færdige endnu. F.eks. er antallet af byretsdommere, der skal øges, en del af domstolsforhandlingerne, og det synes vi er mærkværdigt at man lægger ind i et puljelovforslag, inden domstolsforhandlingerne er afsluttet.

Jeg skal dog hilse fra Nye Borgerlige og sige, at de er for forslaget.

Kl. 15:08

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Vi siger tak til hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance. Vi går videre i rækken af ordførere, og den næste ordfører er fra Det Konservative Folkeparti. Og så må jeg indrømme, at jeg ikke har helt styr på navnene her – jeg fik at vide, at det var fru Mette Abildgaard, der skulle på talerstolen. Der er mange nye herinde, men værsgo til ordføreren.

Kl. 15:09

(Ordfører)

Andreas Karlsen (KF):

Andreas Karlsen hedder jeg, men tak for det, formand. Jeg har lovet at holde talen i dag på vegne af Konservatives retsordfører, fru Mai Mercado.

I dag behandler vi L 51, som er et såkaldt samlelovforslag, altså en buket af en masse mindre ændringer, som er lagt ind i det samme lovforslag. Det er typisk, fordi der ikke er de store principielle eller vidtgående ændringer; jeg har i hvert fald ikke kunnet finde nogen. Selve lovforslaget består af 19 ændringer, og selv om de hverken er principielle eller vidtgående, betyder det ikke, at de ikke er vigtige. Lad mig bare lige fremhæve et par eksempler.

Flere af elementerne vedrører modernisering af it, og det kræver lovændringer at sikre en fuld udrulning af forskellige nationale programmer såsom det, der kaldes straffe- og skifteprogrammet. Således er dette lovforslag med til at udrulle og sikre fremdrift i udviklingen af nye it-løsninger til behandling af straffe- og skiftesager, og det er påkrævet.

Da Retsudvalget var på en rundtur til en håndfuld domstole i det jyske i efteråret, fik vi ved selvsyn set, hvor stort et efterslæb der er på it, og det har en betydning, i forhold til om domstolene kan møde borgerne professionelt og tidssvarende og skabe mere ensartethed og sikre kvalitet og effektivitet.

Så vil jeg også gerne dvæle ved antallet af byretsdommere. I lovforslaget er det beskrevet, at vi har 380 udnævnte dommere og ca. 250 byretsdommere. Antallet af byretsdommere er reguleret ved lov. Her foreslås det at hæve antallet af byretsdommere med 12 ekstra dommere. Det er påkrævet, for sagsbehandlingstiderne ved domstolene er steget markant de senere år, og det har en betydning for retsfølelsen, når man venter for længe på, at ens sag bliver behandlet ved domstolene. Al kriminalitet forbryder sig mod fællesskabet, og derfor må fællesskabet også have en forventning om, at man ikke

skal vente i årevis på at få en sag for retten. Lige nu sidder vi og forhandler om den første politiske økonomiaftale for domstolene, og det siger sig selv, at det selvfølgelig havde været mest optimalt, hvis de forhandlinger havde været tilendebragt, førend vi skulle behandle dette lovforslag.

Med de ord kan Konservative støtte lovforslaget.

Kl. 15:11

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Vi siger tak til hr. Andreas Karlsen. Nu har formanden også lært navnet. Vi siger tak til ordføreren fra Det Konservative Folkeparti. Så var det meningen, at det skulle være Enhedslisten, men så vidt jeg kan se, er der ikke nogen fra Enhedslisten til stede, så vi går videre i rækken af ordførere, og den næste ordfører er fru Zenia Stampe fra Radikale Venstre.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Tak for det. Det her er virkelig en blandet landhandel, men vi har også været høringsvarene igennem og er blevet betrygget i, at der altså ikke er nogen alvorlige, grimme tidsler gemt i buketten. Så vi kan støtte forslaget, og jeg føler egentlig ikke behov for at udbygge det yderligere.

Kl. 15:12

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Vi siger tak til fru Zenia Stampe fra Radikale Venstre og går videre i rækken af ordførere. Den næste er fra Dansk Folkeparti. Hr. Peter Kofod, værsgo.

Kl. 15:12

(Ordfører)

Peter Kofod (DF):

Tak for det, formand. Adskillige ordførere har jo før mig redegjort for mange af de her forskellige elementer, som lovforslaget består af: flere dommere, forholdene for Familieretshuset, anerkendelse af eksamener osv. osv., og sådan kunne man næsten blive ved. Som det ser ud nu, støtter vi det her forslag. Vi har været initiativerne igennem, og det ser ikke ud til, at der er noget, hvor man sådan markant laver om på tingenes tilstand i en negativ retning. Vi kommer til at udforske det i Retsudvalget.

Men jeg vil rette en lidt mere generel kritik mod den måde, man samler forslagene på. Jeg synes simpelt hen, at det er uhensigtsmæssigt, at der er så mange forskellige elementer i et forslag. Om det er en eller anden intern politik, man har i ministerierne, eller hvad det er, ved jeg ikke, men det vil jeg spørge ministeren om, og så kan det være, han vil svare, når han kommer på talerstolen, og fortælle, hvordan det kan hænge sammen. Men jeg synes, at for de borgere, der følger med i det arbejde, der bliver lavet her, må det være utilfredsstillende, at vi på den her måde puljer det.

Der er ikke som sådan noget, hvor jeg tænker, at det her kommer vi til i den nuværende situation at stemme imod, men der er selvfølgelig ting, som vi kommer til at kigge mere efter i sømmene, når vi kommer videre med den her sag i Retsudvalget. Tak, formand.

Kl. 15:13

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Vi siger tak til hr. Peter Kofod fra Dansk Folkeparti. Den næste ordfører er fra Alternativet. Fru Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen, værsgo.

Kl. 15:14

(Ordfører)

Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen (ALT):

Tak for ordet, formand. I Alternativet støtter vi også lovforslaget, på trods af at det er lidt en blandet landhandel. Det indeholder primært tekniske ændringer, som vi ikke finder problematiske, og dertil letter det også adgangen til Familieretshuset i værgemålssager, og det støtter vi, på trods af at Familieretshuset er noget, der fylder meget i debatten for tiden, og at vi generelt ønsker, at vi løser nogle af de problemer, som er på området.

Vi støtter også lovforslaget, fordi der er nogle præciseringer og en modernisering vedrørende retsplejeloven, som spiller godt sammen med de forhandlinger, vi p.t. sidder i i forbindelse med en flerårsaftale om domstolene. Men vi undrer os også en lillebitte smule over, at ministeren har valgt at køre det særskilt uden om de forhandlinger, som vi har gang i. Men samlet set vælger vi at støtte lovforslaget.

Kl. 15:14

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Vi siger tak til fru Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen fra Alternativet. Det var den sidste ordfører, der havde meldt sig, så vi går videre til justitsministeren. Værsgo.

Kl. 15:15

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for ordet, formand, og også tak til alle ordførere for deres indlæg. Med det lovforslag, som regeringen har fremsat, tages der jo bl.a. det første store spadestik til kortere sagsbehandlingstider ved domstolene.

Som led i forhandlingerne om en kommende flerårsaftale, som den sidste ordfører, der var på, fra Alternativet, også bemærkede, foreslås det således at gøre det muligt at ansætte yderligere 12 byretsdommere allerede fra den 1. januar 2024. Der er tale om såkaldte puljedommere, som Domstolsstyrelsen placerer ved de byretter, der er særligt udfordret af lange sagsbehandlingstider og gamle sagsbunker. Det er rigtig godt nyt for alle de ofre, tiltalte, borgere og virksomheder, der lige nu venter alt for lang tid på rettens afgørelse.

Derudover indeholder lovforslaget en lang række ændringer af teknisk karakter. Det er ændringer, som er vigtige for alle de praktikere og borgere, der er i kontakt med retsvæsenet. Lovforslaget indeholder således de nødvendige ændringer for at understøtte digital behandling af skifteretternes tvangsopløsningssager. Det er den tredje release i det såkaldte straffe- og skifteprogram. Straffe- og skifteprogrammet er Domstolsstyrelsens nye store it-system, der skal modernisere behandlingen af sager på straffe- og skifteområdet ved Danmarks domstole. Programmet gennemføres ved i alt fem såkaldte releases, hvoraf det her lovforslag altså understøtter den tredje release.

Det er et stort it-projekt, som bygger på mange tusinde timers arbejde udført af medarbejderne ved Domstolsstyrelsen. Det er et langt, sejt træk, hvor rundt regnet 100 medarbejdere sidder med alt lige fra jura og økonomistyring til analyser af forretningsbehov og design og udvikling af nye løsninger i de nye straffe- og skiftesystemer. Samlet set vil det modernisere domstolenes arbejde og borgernes kontakt med domstolene. Ved release 1 blev behandlingen af dødsboskiftesager delvis digitaliseret, og der har efterfølgende vist sig at være et behov hos brugerne af systemet for klare regler for, hvad brugerne skal gøre, hvis sagsportalene er utilgængelige, f.eks. som følge af et it-nedbrud.

Derfor foreslås det i det her lovforslags regler, at der tages højde for tekniske nedbrud m.v., hvor domstolenes sags- og skifteportal ikke kan anvendes. Jeg er glad for, at vi med de her regler kan bane

vejen for, at der tages endnu et skridt i den vigtige proces med at få moderniseret domstolenes it-systemer.

Herudover foreslås nye og ændrede regler i dødsboskifteloven og værgemålsloven, som har til formål at understøtte øget digitalisering af skifteretternes og Familieretshusets behandling af henholdsvis dødsboskiftesager og værgemålssager. Lovforslaget indeholder derudover bl.a. mindre tiltag på advokatområdet.

Lovforslaget indeholder endelig en ændring af inkassoloven og kreditaftaleloven, som har til formål dels at understøtte Erhvervsministeriets implementering af NPL-direktivet i lov om kredit-servicevirksomheder og kreditkøbere, dels at implementere dele af direktivet.

I forhold til den del af lovforslaget, der drejer sig om at ændre inkassoloven, er der tale om, at inkasso af misligholdte bank- og realkreditlån flyttes over i en ny lov på erhvervsministerens område, lov om kredit-servicevirksomheder og kreditkøbere. Det sker, fordi denne nye lov implementerer det såkaldte NPL-direktiv, som på en række områder skal tage hånd om misligholdte bank- og realkreditlån. Ændringen indebærer, at det fremover vil være Finanstilsynet i stedet for politiet, som skal give tilladelse til kredit-servicevirksomheder til at inddrive sådanne misligholdte lån, og at det også vil være Finanstilsynet, som skal føre tilsyn med de virksomheder. Det giver god mening, fordi Finanstilsynet også fører tilsyn med banker og realkreditinstitutter. Både efter inkassoloven og den nye lov skal der ved inddrivelsen tages hensyn til skyldneres privatliv og udvises god skik.

Jeg ser frem til den videre behandling af lovforslaget, og jeg står naturligvis til rådighed for de spørgsmål, der måtte opstå undervejs. Tak for ordet.

Kl. 15:19

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Der lader ikke til at være spørgsmål til justitsministeren. Vi siger tak til justitsministeren og tak til ordførerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 15:19

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Inden vi går videre, er der lige en række anmeldelser:

Mikkel Bjørn (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 33 (Forslag til folketingsbeslutning om, at Danmark udtræder af Europarådets konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen)).

Sandra Elisabeth Skalvig (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 34 (Forslag til folketingsbeslutning om bedre vilkår for private universiteter).

Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 35 (Forslag til folketingsbeslutning om at ophæve alle regler begrundet i særhensyn til islam).

Lisbeth Bech-Nielsen (SF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 36 (Forslag til folketingsbeslutning om et loft over betalingsfrister mellem virksomheder).

Rosa Lund (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 37 (Forslag til folketingsbeslutning om at ændre myndighedernes registreringskrav for anvendelse af udlændingelovens § 19, stk. 7).

Peter Kofod (DF) m.fl.:

Hasteforespørgsel nr. F 10 om konsekvenser for Danmarks relation til andre landes efterretningstjenester i relation til den kommende undersøgelse af FE-sagen.

Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 11 om borgerdrevne kommunale folkeafstemninger.

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 8. november 2023, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 15:22).
